

Vatican Media

El Pontífex es va trobar amb els joves del moviment Economia de Francesc a la ciutat d'Assís.

P 3 | 8-11

Un nou enfocament

Els joves i el Papa es comprometen per una economia amb ànima

**El cardenal José Tolentino, nomenat prefecte
de Cultura i Educació**

P 14-15

ràdio estel

de 8 h a 10.30 h i de 10.30 h a 14 h
El matí a Ràdio Estel

de 14 h a 15 h
Estel migdia

de 15 h a 18 h
La caravana

de 18 h a 18.45 h
Sense distància

de 20 h a 21 h
Camins

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Tortosa, 90.1
Vic, 98.4 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5 / Era Val d'Aran, 106.0

www.radioestel.cat

SEGUEIX-NOS

Una nova economia

La millora en la situació de la pandèmia ens ha permès recuperar activitats i celebrar trobades que teníem programades aquell llunyà any 2020, però que la crisi sanitària ens va obligar a posposar. És el cas de la primera trobada presencial dels membres del moviment l'Economia de Francesc que, finalment, va tenir lloc a Assís (Itàlia), a finals d'aquest mes de setembre, en la proximitat de la festa del sant patró de l'ecologia.

En la sessió que va presidir, el papa Francesc va manifestar que «el maqui·llatge no és suficient, que cal posar a debat el model de desenvolupament». Davant prop d'un miler de joves, Francesc els va animar a convertir-se en agents de canvi per transformar una economia que mata en una economia de vida, en totes les seves dimensions. Fa prop de cent anys, el papa Pius XI ja preveia el creixement d'una dictadura econòmica mundial que llavors va qualificar d'«imperialisme internacional del diner» (carta enc. *Quadregesimo Anno*, 15 de maig de 1931, 109).

Fa uns dies, l'actual Successor de Pere va explicar que una nova economia, inspirada en sant Francesc d'Assís, pot i ha de ser avui una economia respectuosa amb la terra i una econo-

mia de pau. Per aconseguir aquesta transformació de l'economia, el Papa va indicar al públic reunit a Assís tres premisses. La primera és mirar el món a través dels ulls dels més pobres. En segon lloc, Francesc va demanar que no ens oblidem dels treballadors perquè «sense un treball digne i ben remunerat, els joves no arriben a ser veritablement adults». Finalment, també va referir-se a l'encarnació, reblant que «les idees són necessàries, ens atrauen molt especialment quan som joves, però poden convertir-se en parany si no es tornen "carn", és a dir, concreció, compromís diari».

Després d'anys de treball en xarxa, els membres del moviment l'Economia de Francesc es van trobar per «desvirtualitzar» la pobresa i recordar-nos que una economia que situa al centre les persones és una economia que té molt present els pobres, el bé comú i la cura de la creació. De fet, defensar la pau, els drets humans i la dignitat dels més vulnerables són conceptes nuclears en el discurs del papa Francesc, recollits a les cartes encíclics *Laudato Si'* i *Fratelli tutti*. Sobre els fruits d'aquesta trobada, en parlem àmpliament en aquest número de *Catalunya Cristiana*.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

24

Educació i Família

26

Parròquies en sortida

30

Carta dominical

32

Bíblia

34

Litúrgia

36

Espai lectors

38

Societat

41

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

La parròquia de la Mare de Déu de Betlem

PÀGINA 26-29

16-17

Peio Sánchez, rector de Santa Anna i amfitrió de la Trobada d'Esglésies Hospital de Campanya

«La Missa» de TVE Catalunya celebra els 40 anys des de Montserrat

PÀGINA 38-39

Històrica celebració de l'Assemblea Sinodal a Vic

PÀGINA 20-22

47 Josep M. Guardiola, delegat d'Ajuda a l'Església Necessitada a Sant Feliu de Llobregat

La setmana en tuits

ANTONI GELONCH
@ANTONI_GELONCH

Historiador

I vet aquí una excel·lent notícia: el Govern, a proposta del Departament de Cultura, ha acordat declarar la Romeria dels Fanalets de Sant Jaume de Lleida, Festa Patrimonial d'Interès Nacional i que s'inscriui al Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya. Felicitats als qui la fan possible!

MARTÍ PERAFERRER VAYREDA
@MPERAFERRER

Autor teatral

A la biblioteca dels pares he trobat aquesta joia. La meva besàvia dedicant el llibre del seu espòs al meu avi. «Lluís, estima i venera la memòria del teu pare, així aprèn a pregar i prega per ell i per la teva mare, que tant t'estima. Ma. Del Pilar Aulet. Vda. de Marian Vayreda»

SILVIO JOSÉ BAÉZ
@SILVIOJBAEZ

Bisbe auxiliar de Managua (Nicaragua)
Com a bisbe exiliat, comprenc el que viu el meu germà bisbe, Rolando Álvarez. Jo sé com n'és, de

dolorós, per a un bisbe ser privat d'estar amb el seu poble. Exigeixo saber on i com es troba Rolando, i que sigui alliberat ja. Pregó a l'Església d'arreu del món que s'uneixi en aquesta exigència

PILAR
@PILARPSIQ

Psiquiatra

Soc esquerrana, si hagués nascut en una altra època les monges de l'escola m'haurien obligat a escriure amb la mà dreta, per sort no em va passar. L'ésser humà té tendència a pensar que el que no és «com tothom» és dolent, a l'Església també passa

XAVIER GARÍ DE BARBARÀ
@XAVIERGARI

Doctor en Història Contemporània
Sovint només veiem el vel que ens molesta fruit d'una visió simplista de la realitat. El problema del vel és la seva llibertat. I, efectivament, en altres religions i latituds també hi ha hagut o hi ha vel: les ancianes, les catòliques en combregar, les monges, les missioneres... I?

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Enviament a Lleida

«Tots som enviats.» Així va recordar el bisbe de Lleida, Salvador Giménez Valls, que la vivència de la fe cristiana passa per un encàrrec compartit i en comunió: el de sortir a ser testimonis de Crist. Va ser en una entrevista al programa *Sense distància* el dijous 28 de setembre a les 18.15h. El prelat va explicar el que havia estat uns dies abans la celebració d'enviament, «una tradició molt arrelada a la diòcesi de Lleida on, cada inici de curs, es recorda que Jesús va enviar els apòstols i ara, en el segle XXI, tots també som enviats, no només els pastors».

El bisbe de Lleida va comentar que «darrerament aquest enviament de Lleida inclou testimonis de cinc persones diferents per evitar que tot es quedi en una homilia del bisbe». Salvador Giménez es va mostrar «molt content de la fase diocesana del Sínode, durant la qual s'han recollit propostes de tota mena i expressades lliurement». Finalment va situar, com a grans reptes d'aquest curs, «l'evangelització en un temps en què molta gent afluixa en la fe» i «la pastoral vocacional, incloent-hi la formació».

L'efemèride de la setmana

11 d'octubre del 1962: el papa sant Joan XXIII inaugura el Concili Vaticà II.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La mort d'una jove a mans de la policia iraniana, que l'havia arrestat per no dur bé el vel islàmic, ha provocat protestes multitudinàries arreu del país. Sobretot a les grans ciutats, milers de joves de tots dos sexes fa setmanes que es manifesten desafiant l'autoritarisme del règim teocràtic dels aiatol·làs. Fins ara els enfrontaments s'han saldat amb més de 40 morts i 1.500 detinguts. A la imatge, una noia amb els cabells descoberts durant una protesta a Teheran.

LA SAL DE LA TERRA

El patrimoni no pot estar inactiu

Quin goig d'excursió arribar a una ermita o a un santuari, dalt d'un turó i trobar que una part n'ha estat destinada a casa de colònies, una hostatgeria o fins i tot un restaurant modest. L'indret està cuidat, les persones continuen apropant-s'hi i hi troben acollida. Aquell patrimoni eclesial, bastit en el seu moment amb l'esforç de moltes persones que compartien una fe, continua tenint un rendiment social. Encara que només s'hi vagi a dinar o hi passem caminant, ens cridarà l'atenció la Mare de Déu que li dona nom o el sentit d'aquell temple senzill en plena natura.

De la mateixa manera que falten pisos per a moltes famílies, mentre grans tenidors disposen d'habitatges buits, l'Església corre el risc de tenir un patrimoni notable amb un

ús ínfim. Sense perdre'n la propietat, ni un ús en consonància amb la finalitat amb què es va construir, la generositat l'ha de portar a compartir-ne el gaudi quan no presta un servei propi suficient. Amb visió de conjunt, de forma planificada i no responnent a «l'oportunitat» del famíliar d'un rector, cal anar trobant usos el més social possible a espais que «s'obren un cop l'any». Cal pensar amb una activitat econòmica ben administrada, que permeti mantenir el patrimoni amb dignitat, i que el seu aprofitament tingui sentit.

Ocupar-se proactivament dels immobles forma part d'una responsabilitat que tot propietari té. Cal pensar que, de la mateixa forma que bona part de la societat conscienciada es pot indignar davant la banca si disposa d'immobles buits,

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET

Director general de la Fundació Pere Tarrés

ho podria fer amb l'Església si no està disposada a compartir uns béns que diferents generacions han anat bastint.

No és fàcil administrar-ho pel valor cultural de força immobles, per la catalogació urbanística d'equipaments que els qualifica, per la seva dispersió geogràfica, pels interessos de persones que busquen aprofitar-se'n, però fer-ho correctament forma part d'una responsabilitat que diòcesis, congregacions i altres organismes tenen. Contribuïm en positiu a fer propostes possibles, compartint aquests béns com l'evangeli ens proposa.

L'Església corre el risc de tenir un patrimoni notable amb un ús ínfim

ALFONS GEA
Psicoterapeuta

PENSANT-HO MILLOR

Enterrar sense cerimònia

Tal com hem dit en alguna altra ocasió, augmenten els enterraments sense cerimònia. Un signe de com evoluciona la idea de la mort a les societats modernes. No és una qüestió econòmica, ja que no hi ha diferència en el preu. És un tema de pertinença a la «tribu», al grup que ens identifica.

En entrar en crisi la fe, i amb ella la necessitat d'implorar la misericòrdia de Déu, l'objectiu de la cerimònia queda reduït a l'enaltiment del difunt i de l'ambient del difunt, o bé a consolar els qui en ploren la mort amb l'esperança d'una vida més enllà de la mort en les múltiples formes que ofereix l'espiritualitat sense Déu.

Com a conseqüència, quan no cal enaltir el difunt perquè, malgrat que era viu, ja feia anys que

no era significatiu per a ningú, ni tampoc cal consolar els més pròxims perquè la mort era un tràmit esperat des de feia anys, aleshores es fa innecessària la cerimònia.

De fet, a més de la crisi religiosa, on Déu és superflu, no necessari, i la salvació esdevé, a tot estirar, un pur desig davant de la por a l'abisme del no-res, el que també entra en crisi és el concepte de «tribu», de comunitat, de poble.

En temps pretèrits, el mort, com

Hi ha indicadors que haurien de ser tinguts en compte per a l'ecologia emocional

la resta de membres, pertanyia a la tribu, clan, família, veïnatge o poble. Es compartia la vida. Importava l'altre. Ara es comparteix en una quantitat exagerada —tenim milers de contactes a les nostres aplicacions informàtiques— però alhora és tan superficial que el lleu frec d'un dit per la pantalla tàctil l'esborra.

Morir sol, viure sol i ser enterrat sol. Hi ha indicadors que haurien de ser tinguts en compte per a l'ecologia emocional. Hem estat creats per ser éssers relacionals. L'Església continua sent precisament signe de comunitat. Que diferent que és un enterrament a la parròquia, amb la participació de la comunitat amb una litúrgia on el centre és Crist ressuscitat que ens uneix i vivifica a la terra i al cel.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

El patronatge de la Mare de Déu del Pilar

Dimecres que ve celebrem la festa de la Mare de Déu del Pilar, una advocació que confirma el caràcter marià del nostre país. La presència de Maria arreu de la geografia espanyola és aclaparadora. Sant Joan Pau II, l'any 1982, acomiadant-se del viatge apostòlic, va arribar a dir: «Adeu, Espanya, terra de Maria santíssima.»

De tothom és conegut que la Mare de Déu del Pilar és molt estimada i popular a molts indrets. Ha estat molt present al meu entorn i m'ha acompanyat sempre. Pels volts del 12 d'octubre, a la ciutat de Saragossa cada any se celebren les Festes de la Mare de Déu del Pilar, copatrona de la ciutat juntament amb sant Valero. Les festes comencen el cap de setmana anterior al dia 12 i es perllonguen fins al diumenge posterior. El patronatge del Pilar es va estendre a tota la comunitat aragonesa el 1678.

Com és sabut, a Saragossa hi ha una monumental i preciosa basílica dedicada a la Mare de Déu, sota l'advocació del Pilar. En aquesta basílica es commemora que, pels volts de l'any 40 dC, va tenir lloc la primera aparició de la Mare de Déu reconeguda per l'Església. Sempre comento que no n'hi ha cap com aquesta, ja que, com diu la tradició, la Mare de Déu es va aparèixer en carn mortal a l'apòstol sant Jaume. Gràcies a aquesta visita inesperada, l'apòstol Jaume, segons diu aquesta mateixa tradició, va recuperar

les forces per prosseguir el seu camí d'evangelització. La devoció per la Mare de Déu del Pilar arriba fins als nostres dies amb molt de fervor. Així, per exemple, encara es conserva la tradició que els infants, abans de rebre la seva Primera Comunió, siguin presentats a la Mare de Déu del Pilar, fet que es coneix com «passar pel mantell de la Mare de Déu».

Calanda, un altre poble de la diòcesi de Saragossa, és conegut per un impressionant miracle atribuït a la Mare de Déu del Pilar. Va ser el març del 1640 i està recollit pels notaris civils i eclesiàstics del moment. Allà hi vivia un jove, a qui feia uns tres anys li havien amputat una cama. Es deia Miguel Pellicer. Una nit, mentre somiava que venia la Mare de Déu del Pilar i li restituïa la cama, va ser bruscament despertat pels pares, impressionats en veure que el seu fill havia recuperat la cama.

Benvolguts germans i germanes, és impressionant tot allò que santa Maria està disposada a fer per portar-nos a la trobada amb el seu Fill i germà nostre, Jesucrist. Aquests dies preguem intensament a la Mare de Déu. L'octubre és conegut tradicionalment com el mes del Rosari. Podem fer nostra aquesta pregària cada dia. Demanem-li que converteixi les nostres vides en camins de santedat per fer el bé i ajudar a transformar el món. Santa Maria, pregueu per nosaltres i pel món sencer!

Per un món millor

**El Papa es troba amb els joves
d'Economia de Francesc**

© Vatican Media

El Papa estampa la seva signatura al pacte per una economia més humana.

PAPA FRANCESC
«Mentre intentem salvar el planeta, no podem descuidar l'home i la dona que pateixen»

ALESSANDRA SMERILLI
«Quan tants joves es posen a treballar per donar cos als somnis i experimenten la profecia d'una economia que no deixa ningú enrere, tota l'Església s'ha d'alegrar»

«Transformar una economia que mata en una economia de vida, en totes les seves dimensions.» És el desig que va expressar el Papa en el seu discurs a Assís, davant dels prop de mil joves participants en la trobada del moviment Economia de Francesc.

Del 22 al 24 de setembre, joves d'arreu del món es van aplegar a la ciutat del *poverello* per compartir camins per aconseguir una economia més justa que posi al centre les persones, tenint molt presents els pobres, el bé comú i la cura de la creació.

Aquesta va ser la primera trobada presencial d'Economia de Francesc, prevista per al febrer del 2020 i ajornada per la pandèmia. Durant aquests anys, els membres d'aquest moviment han treballat virtualment temes clau per a l'economia plantejats per les encíclicues *Laudato Si* i *Fratelli tutti*, als anomenats «llogarrets d'Economia de Francesc», i que novament han debatut en aquesta trobada presencial: temàtiques com la transició ecològica, el paper de la dona, la pau o la contaminació.

El punt àlgid d'aquesta reunió va tenir lloc amb la trobada amb el papa Francesc, el qual va destacar la necessitat que «una nova economia, inspi-

rada per Francesc d'Assís, pot i ha de ser avui una economia respectuosa amb la terra i una economia de pau».

El Papa va assenyalar la importància dels joves i va demanar que les empreses i la societat no renunciessin a les seves habilitats, a la seva creativitat i al seu entusiasme. «Cal un canvi ràpid», va destacar, perquè els fills i nets no paguin «una factura massa alta». Per això, va convidar les empreses a avançar en el camí de la reconversió ecològica.

Francesc té molt clar que aquesta reconversió no es pot donar si es manté el paradigma econòmic del segle XX, «que va saquejar els recursos naturals i la terra». Per aconseguir-la, el Pontífex va assegurar que hem d'assumir sacrificis que canviïn els nostres estils de vida, totalment insostenibles.

El Papa també va comentar la dimensió social, relacional i espiritual que ha de prevaldre en l'Economia de Francesc, i va recordar que la transició ecològica ha de tenir en compte els efectes que algunes opcions ambientals provoquen en la pobresa: «Mentre intentem salvar el planeta, no podem descuidar l'home i la dona que pateixen. La contaminació que

mata no és només diòxid de carboni, la desigualtat també contamina mortalment el nostre planeta.»

Una economia que mata

Com no es cansa de repetir Francesc, l'economia ha de posar els pobres al centre: «Sense l'estimació, la cura, l'amor pel pobre, per cada fràgil i vulnerable, els malalts i discapacitats, els ancians en dificultat, no hi ha Economia de Francesc.»

El Papa va ser molt clar quan va subratllar que «mentre el nostre sistema produeix residus i ope-rem d'acord amb aquest sistema, serem còmplices d'una economia que mata. Estem fent prou per canviar aquesta economia o ens acontentaríem amb pintar una paret canviant-la de color, sense canviar l'estructura de la casa? Potser la resposta no es troba en el que podem fer, sinó en com siguem capaços d'obrir camins nous perquè els mateixos pobres esdevinguin protagonistes del canvi».

Segons Francesc, el sistema capitalista actual «vol ajudar els pobres, però no els estima», en contrast amb l'economia de mercat nascuda al segle XIII a Europa, «en contacte quotidià amb els frares franciscans, amics d'aquells primers comerciants. Aquella economia creava riquesa, és clar, però no menyspreava la pobresa».

Per aconseguir una nova economia, el Papa va proposar als joves aplegats a Assís tres indicacions. La primera és mirar el món a través dels ulls dels més pobres: «Millo-raràs l'economia si mires les coses des de la perspectiva de les víctimes i els descartats. Però per tenir els ulls dels pobres i de les víctimes cal conèixer-los, cal ser els seus amics.»

Com a segona clau, Francesc va demanar no oblidar els treballadors, perquè «sense una feina digna i ben remunerada, els joves no arriben a ser veritablement adults, les desigualtats augmenten».

I, finalment, va assenyalar l'«encarnació»: «A més d'escriure i fer conferències, aquests homes i dones han donat a llum escoles i universitats, bancs, sindicats, co-operatives, institucions. Canviaràs el món de l'economia si, juntament amb el cor i el cap, també fas ser-

vir les teves mans. Les idees són necessàries, ens atreuen molt especialment quan són joves, però poden esdevenir trampes si no es tornen "carn", és a dir, concreció, compromís diari.»

Pacte amb el Papa

Els participants en aquesta trobada d'Economia de Francesc, provinents de 120 països, van ser escollits com a exponents de tres categories: empreses (joves directius, emprenedors, empresaris emergents), recerca (estudiants de màster o doctorat en economia o matèries afins) i els que han estat definits com a «agents de canvi», que cerquen canviar el món de les seves comunitats amb iniciatives innovadores al servei del bé comú i d'una economia més justa.

Com reflexionava la secretària del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, Alessandra Smerilli, «quan tants joves es posen a treballar per donar cos als somnis i experimenten la profecia d'una economia que no deixa ningú enrere, i que sap viure en harmonia amb les persones i la terra, tota l'Església ha d'alegrar-se i sentir el deure d'informar, seguir i acompanyar aquest procés, evitant la temptació de voler encaixonar els joves i els seus projectes en estructures preexistents».

Per comprometre's en aquest camí cap a una economia més humana, els joves i el Papa van signar un pacte (vegeu requadre) en el qual es llegeix: «Nosaltres, joves economistes, emprenedors, agents de canvi, cridats aquí a Assís d'arreu del món, conscients de la responsabilitat que pesa sobre la nostra generació, ens comprometem ara, individualment i tots junts, a gastar la nostra vida perquè l'economia d'avui i de demà sigui una Economia de l'Evangelí.»

El pacte amb els joves finalitza amb un horitzó que, per a molts, ja és un programa de vida: «Nosaltres creiem en aquesta economia. No és una utopia, perquè ja l'estem construint. I alguns de nosaltres, en matins especialment brillants, ja hem albirat el començament de la "terra promesa". Els joves de l'Economia de Francesc es comprometen a generar un canvi. I des d'Assís la seva

Els participants a Assís volen una economia respectuosa amb la creació.

visió, no una utopia, abraça el món.»

Aquest compromís, personal i col·lectiu, té un gran pes en la vida dels membres d'Economia de Francesc. En aquest sentit, la germana Claudia Maria, de les Germanes Franciscanes de Sant Filippo Mareri, reconeixia que «la paraula "junts" és molt important, perquè la bellesa de l'Economia de Francesc rau en el fet que és un moviment en el qual tothom pot trobar el seu lloc, on no hi ha propietaris, i tots els coneixements i habilitats es posen en comú i al servei de forma gratuïta i desinteressada».

Economia de Francesc proposa un canvi social i econòmic, que es tradueix en models concrets. Per això, el prefecte del Dicasteri per al Servei del Desenvolupament Humà Integral, el cardenal Michael Czerny, al final de la trobada, es mostrava feliç pel que s'havia viscut aquests dies a Assís, perquè ha estat una invitació «a posar l'economia al servei de la família humana i de la Casa Comuna, i això és imprescindible i inajornable, i els projectes dels joves són petites passes en aquest sentit».

CLAUDIA MARIA
«La bellesa de l'Economia de Francesc rau en el fet que és un moviment en el qual tothom pot trobar el seu lloc»

MICHAEL CZERNY
«La trobada ha estat una invitació a posar l'economia al servei de la família humana i de la Casa Comuna, i això és imprescindible i inajornable»

12 peticions

El 24 de setembre el Papa va signar, juntament amb els joves a Assís, el Pacte d'Economia de Francesc, que consta de 12 punts.

1. Una economia de pau i no de guerra
2. Una economia que contraresti la proliferació d'armes, especialment les més destructives
3. Una economia que cuidi la creació i no la roba
4. Una economia al servei de la persona, de la família i de la vida, respectuosa de tota dona, home, nen, els ancians i especialment els més fràgils i vulnerables
5. Una economia on la cura reemplaci el descart i la indiferència
6. Una economia que no deixi ningú enrere, per construir una societat en la qual les pedres rebutjades per la mentalitat dominant esdevinguin pedres angulars
7. Una economia que reconegui i protegeixi el treball digne i segur per a tothom, especialment per a les dones
8. Una economia on les finances siguin amigues i aliades de l'economia real i del treball i no contra ells
9. Una economia que sàpiga potenciar i preservar les cultures i tradicions dels pobles, totes les espècies, els recursos vius i naturals de la Terra
10. Una economia que combati la pobresa en totes les seves formes, redueixi les desigualtats i sàpiga dir, amb Jesús i amb Francesc, «benaurats els pobres».
11. Una economia guiada per l'ètica de la persona i oberta a la transcendència
12. Una economia que generi riquesa per a tothom, que generi alegria i no només benestar, perquè la felicitat no compartida és poca

LUCIA MONTORBIO CAMPA

Periodista

L'Iran, una societat plural farta de la Policia de la Moral

Masha Amini va ser arrestada per la Policia de la Moral del Govern iranià perquè no complia les lleis sobre l'ús obligatori del vel. Després de 48 hores de cops al cap, va entrar en coma i va morir a l'Hospital Kasra.

Aquest fet ha provocat que les dones de l'Iran omplin els carrers, cridant «vida», «llibertat». Manifestacions pacífiques, que com recull Amnistia Internacional, són reprimides amb perdigons, projectils de metall, gas, aigua, i porres per dispersar-les i fer-les emmudir.

Tanmateix, la condemna de l'assassinat de Masha Amini ha estat mundial. Hi ha hagut veus crítiques, dins i fora de l'Iran. Cal mencionar que el mateix president del país, Ebrahim Raisi, ha demanat d'obrir una investigació oficial per saber com va morir Masha Amini i identificar-ne els responsables.

Abans, a l'Iran, el hijab era voluntari, com en la majoria dels països musulmans. La dona escollia de forma voluntària posar-se el hijab o no posar-se'l. Va ser després de la revolució iraniana del 1979 que l'ús obligatori va quedar instaurat a l'article 638 del cinquè llibre del Codi Penal Islàmic. A partir d'aquell moment, les dones que prescindien del hijab, o se'l posen incorrectament, poden ser empresonades i multades.

Cal distingir l'ús religiós del hijab de l'ús polític. En l'àmbit religiós, la gran majoria de musulmans considera que el hijab és obligatori, però alhora hi ha flexibilitat perquè la dona esculli si portar-lo o no, sense que rebí coaccions des del govern, des de les institucions,

des de les comunitats o des de la seva família. Una altra cosa és que en determinats països com l'Iran, o com l'Àrab Saudita, el govern disposi d'un cos anomenat Policia de la Moral que vigila com van vestides les dones.

En les societats patriarcal es pensa que el vel és necessari per tapar el cos de la dona davant de les mirades dels homes. A més a més, la dona és qui té el paper representant de la família, i, per tant, se li suposa que a l'esfera pública, la visible, ha de mostrar la seva entrega a Déu, la seva humilitat.

L'Iran, amb aquestes mesures rígides, esdevé un estat repressor. Un control que es veu potenciat perquè clergues i govern treballen units. La societat se sent desgastada, i davant d'aquest sistema, es manifesta. Cal esmentar que la societat iraniana és plural, molt més que altres països sunnites, i això fa que hi hagi més crítica contra les prohibicions morals. En altres països, la protesta no es fa tan evident. També, l'Iran té arrels perses, de fet, ha conservat la llengua persa sense que l'àrab s'hagi imposat, i una part de la societat encara veu la religió islàmica com a invasora.

En conclusió, l'Iran és un país que troba diferència amb la resta de països sunnites, que té una societat plural que ha mantingut els seus trets, i que, farta, es mostra rebel davant d'un règim polític que treballa amb unitats com la Policia de la Moral. Exemple d'això són les contínues manifestacions de dones iranianes per condemnar l'assassinat de Masha Amini.

Aquesta setmana
António Marujo ens apropa
la figura del cardenal José
Tolentino, entrevistem
Mn. Peio Sánchez,
assistim als oficis
de Santa Tecla a Tarragona
i de la Mercè a Barcelona,
parlem del Sínode a Vic
i coneixem els tres nous
sacerdots de l'Església
barcelonina

Cultura i educació: el món ampli per al cardenal Tolentino

Fragmenta Editorial

ANTÓNIO MARUJO

Periodista de www.setemargens.com

Estava escrit als estels: els vastos mons de la Cultura i l'Educació estaran ara sota la responsabilitat del cardenal portuguès José Tolentino Mendonça, nomenat el dilluns 26 de setembre prefecte del nou Dicasteri per a la Cultura i l'Educació (DCE). Aquest nomenament implica tres prioritats: l'educació catòlica; la promoció d'un llenguatge sensible a la dimensió religiosa i espiritual en el món de la cultura i les arts, aprofundint el diàleg amb aquests universos; i també l'obertura acadèmica i institucional a l'àmbit filosòfic, científic i cultural.

En concret, Tolentino Mendonça, des del 2018 i fins ara arxiver i bibliotecari de la Santa Seu, tindrà sota la seva tutela la xarxa d'escoles catòliques d'arreu del món: 1.360 universitats catòliques i 487 universitats i facultats eclesiàstiques amb 11 milions d'alumnes i 217 mil escoles més amb 62 milions d'infants. En l'altra cartera que quedarà sota la seva tutela, el cardenal també coordinarà el diàleg de l'Església universal amb el món de la cultura: literatura, arts i patrimoni, i també l'esport, la ciència i la intel·ligència artificial.

En aquest nou càrrec, Tolentino, que farà 57 anys al desembre, sembla culminar una trajectòria que ja va començar en diversos càrrecs que va desenvolupar a Portugal: el poeta, teòleg i biblista va ser l'impulsor del primer Secretariat de Pastoral de la Cultura, quan la Conferència Episcopal va decidir-ne la creació; va ser capellà i, després, vicerector de la Universitat

Catòlica Portuguesa; va impulsar el reconeixement institucional de la jerarquia catòlica en la tasca de diverses personalitats de la cultura que, tot i que en l'òrbita del catolicisme, no eren valorades per la institució.

Aquesta trajectòria ens permet entendre part del seu horitzó d'acció, en què haurà de bregar amb realitats geogràfiques i culturals molt diferents: les universitats i escoles catòliques inclouen aquelles que insisteixen a reproduir el sistema social i econòmic dominant i que tantes crítiques reben del papa Francesc; o, ben al contrari, les que són llocs de promoció de la inclusió, la diversitat i l'atenció a les perifèries, segons l'expressió del mateix Papa.

Així mateix, la literatura, el cinema, la música i les arts són sovint camps en què es manifesta la recerca espiritual, però també qüestionen l'absència de l'Església a l'espai públic. Són, per tant,

Tolentino, que farà 57 anys al desembre, sembla culminar una trajectòria que ja va començar en diversos càrrecs que va desenvolupar a Portugal

Tolentino ha publicat diversos llibres amb l'editorial catalana Fragmenta.

reptes per aprofundir en la capacitat de diàleg institucional (que tenia lloc en els darrers anys amb el cardenal Ravasi, exprefecte del Consell Pontifici de la Cultura) amb els artistes i creadors, i també per a l'obertura als nous llenguatges i expressions artístiques del Sud del món, precisament les zones en què més creix el catolicisme.

Idees ben estimades pel cardenal, ja expressades en les seves obres o en entrevistes, tindran aquí un important camp de concreció: l'espiritualitat com a qüestionament del món i de la vida, els grans somnis o les grans utopies davant de la ideologia del consum, el lloc dels grans místics com a mestres del disseny, el cristianisme com a experiència de proximitat i d'abraçada a la humanitat ferida, el descobriment de l'herència femenina de l'Església, l'escolta dels no-creients, la recerca de la bellesa amb els llenguatges, les maneres i la gramàtica de la contemporaneïtat...

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Educació és esperança

L'educació amaga un tresor es titulava un antic llibre de la Unesco. En les darreres setmanes milions de nens i joves han començat les classes a l'Estat espanyol. Una sort que molts llocs del món no comparteixen. Es calcula que més de 250 milions de nens no compten amb aquest tresor, que és un dels drets humans fonamentals. Ningú no dubta del poder transformador de l'educació, que obre ments, permet les persones conèixer la realitat i ser ciutadans crítics i actius en la construcció d'una societat plural, justa i en pau. Molts nens i joves aquest curs escolar no podran anar a classe a causa de desplaçaments forçosos, de no disposar d'escola a una distància acceptable, d'haver de treballar per sostenir les seves famílies, perquè tenen una discapacitat, o simplement pel fet de ser dones. La crisi del Covid va augmentar encara més aquestes desigualtats, destruint les possibilitats precàries amb què comptaven alguns. Per tot això el papa Francesc va llançar el 2020 una crida a construir un Pacte Educatiu Global, unint esforços per una aliança educativa que superi tot tipus de diferències. Diu Francesc: «En l'educació hi ha la llavor de l'esperança: una esperança de pau i de justícia. Una esperança de bellesa, de bondat; una esperança d'harmonia social.» Francesc ens convida a apostar per l'esperança que suposa l'educació per a les persones, comproment-nos amb les generacions joves, contribuint a una educació més oberta, inclusiva, de qualitat i accessible a totes les persones.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

 Barcelona

Peio Sánchez, rector de Santa Anna i amfitrió de la Trobada d'Esglésies Hospital de Campanya

«Evangelitzem en la mesura que posem els pobres al centre»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Església de portes obertes que atén els ferits del nostre món, responent a la crida del papa Francesc a ser Hospital de Campanya. Aquest és el carisma propi dels Hospitals de Campanya repartits arreu del món i que treballen en xarxa a redós de l'Associació Missatgers de la Pau. De l'11 al 14 d'octubre s'apleguen a Barcelona amb l'església de Santa Anna i el seu rector, Peio Sánchez, com a amfitrions.

La xarxa d'Esglésies Hospital de Campanya la conformen diferents realitats. Quines?

Són la parròquia de Santa Maria de Natzaret, a Aman (Jordània); la de Crist Solidari d'Asunción (Paraguai); les de les Vil·les Misèria de Buenos Aires (Argentina); la de la Santa Creu i Soledat de Nostra Senyora de Ciudad de México; la de Sant Anton de Madrid; el convent de Santa Clara de Manresa i la de Santa Anna de Barcelona. L'arquebisbe de Lima, Mons. Carlos Castillo, que participarà a la trobada, té el projecte de dedicar una església a Hospital de Campanya.

Quina és la característica comuna de tots aquests projectes?

Allò que marca totes aquestes esglésies és el fet de ser una església oberta, de i per als pobres. Una església que no es dedica només al culte i la litúrgia, sinó que roman oberta a diferents realitats. De fet, acullen refugiats, persones sense sostre, població en situació marginal, i cadascuna s'hi adapta segons la seva realitat. La metàfora de l'Hospital de Campanya reflecteix bé aquesta església que acull el patiment i les ferides tant existencials com de pobresa, i que respon a les situacions d'emergència des d'una posició de proximitat.

Quina és la realitat pròpia de Santa Anna?

Una de les seves característiques és que es troba al cor mateix de la ciutat. És a dir, el fet d'ubicar-se al cor geogràfic del comerç i del negoci, i alhora en un cor de la pobresa com és Ciutat Vella, és en si mateix enormement significatiu. Una altra característica és una dedicació preferent a les persones sense llar, a aquells que es troben en l'últim esglaó de la realitat de la pobresa. Després també hi ha el fet que formem part d'un monestir del segle XII, des d'on es prolonga l'hospitalitat monàstica al llarg de la història de l'Església. No sovinteja gaire que es reservin els llocs de fort patrimoni per a l'atenció i significativitat dels pobres. És una manera que el patrimoni no esdevingui un parc turístic sinó bellesa al servei de l'evangeli i dels pobres.

Quines són les xifres actuals de l'atenció?

Aquest estiu hem assistit a una eclosió de la pobresa. El mes d'agost van passar per Santa Anna un total de 2.474 persones diferents. Pel menjador social, que marca la nostra porta d'entrada, hi passen cada dia a esmorzar una mitjana de 160 persones; a dinar, 120, i a sopar, 140. La majoria són menors de 35 anys, sense papers i que porten menys d'un any al carrer.

«Tenim una bossa nova de gent que ha de decidir entre pagar sostre o menjar»

«Crec que d'aquí a un any tindrem campaments a Barcelona, com els que hi ha en altres ciutats europees»

Agustí Codinach

Peio Sánchez, davant l'església de Santa Anna, al costat de l'escultura del «Jesus Homeless» de Timothy Schmalz.

Les previsions no són gens encoratjadores, amb una inflació galopant i una recessió que treu el cap.

Les previsions indiquen que creixerem en els propers mesos. En aquest sentit, per tenir una radiografia clara, des de començament de setembre no atenem persones noves per tal de fer una enquesta a fons. Les primeres dades confirmen l'arribada de joves migrants d'Algèria i de l'Àfrica subsahariana, mentre que s'ha retingut la de migrants marroquins. També tenim una bossa nova de gent que ha de decidir entre pagar sostre o menjar. Gent que ve als menjadors perquè només li arriba per pagar l'habitació. Pel fet de ser servei d'emergència, som una porta que permet veure el que està passant a la ciutat al fons. Per exemple, encara no ens arriba el gran deteriorament de la situació de gent al carrer, amb problemes de consum, salut mental i problemes de seguretat. El que passa és que si tenim molta gent al carrer durant més temps cada cop aquesta situació creixerà.

Santa Anna respon a situacions a les quals no arriba la societat. ¿Les administracions estan desbordades?

L'administració oculta les dades veritables. De vegades es presenta el desbordament com si fos resultat d'una mala gestió, però també pot ser fruit d'altres causes. Si arriba població africana que al seu país no té alternatives, si la situació d'inflació treu gent al carrer, si venen nous refugiats d'Ucraïna, no és només una qüestió de serveis socials sinó que respon a una conjuntura global. Això no obstant, hi ha una resistència a dir el que està passant. Però tothom ho veu. Per exemple, els albergs a Barcelona estan col·lapsats, però no es diu. Crec que d'aquí a un any tindrem campanyes a Barcelona, com els que hi ha en altres ciutats europees.

Davant d'aquesta realitat, l'Església ha de ser més Hospital de Companya?

L'experiència ens diu que evangelitzem en la mesura que posem els pobres al centre i, per tant, deixen de ser aquesta mena d'apèndix que és el banc dels aliments dels dissabtes a la tarda. En aquest sentit, caldria esperar que es multipliquessin iniciatives en localitats petites i barris. Em refereixo a serveis amb capacitat per acollir 30-40 persones. L'Església ja ho fa, però probablement haurem de redoblar aquesta atenció; una atenció, a més, que ens demana creativitat i la implicació de les comunitats. No és qüestió que Càritas faci serveis sinó que les comunitats cristianes s'hi impliquin directament i Càritas els serveixi de suport.

L'experiència de l'acollida dels refugiats ha demostrat que l'emergència es resol més àgilment a les petites localitats?

Lagran ciutat concentra més la situació de pobresa però hi dona menys sortides. En el conjunt de Catalunya, les ciutats més petites han acollit molt més que Barcelona, perquè poden donar-hi millor resposta i encoratjar projectes duradors de futur. En una gran ciutat, l'ajuda es dispersa en una estructura de serveis que, a més, es professionalitza tant que al final respon malament a les emergències, que el que exigeixen és rapidesa, ductilitat, no atènyer-se només als protocols sinó inventar coses noves, i això l'administració ho fa molt malament.

 Tarragona

L'arquebisbe Joan Planellas va presidir l'ofici de Santa Tecla a la catedral

«Tecla, lliure de tota convenció social, visqué la llibertat que Crist li havia donat»

JOAN BORONAT
Tarragona

La catedral metropolitana i primada de Tarragona, plena de gom a gom, va acollir la celebració el divendres 23 de setembre de l'ofici pontifical presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas, amb motiu de la festivitat de Santa Tecla, patrona de la ciutat. Com es fa cada any, la relíquia de la santa va ser traslladada en processó des de la seva capella fins a l'altar major del temple, exposada durant la litúrgia i a l'espera de la processó de la tarda.

L'ofici va comptar amb l'assistència de diverses autoritats, civils i militars, encapçalades per l'alcalde de Tarragona, Pau Ricomà.

En l'homilia, l'arquebisbe Joan Planellas va posar especial èmfasi en la figura de la protomàrtir santa Tecla, en celebrar-se enguany els set segles de l'arribada a Tarragona de la relíquia del seu braç, tot repassant el text apòcrif de finals del segle II, *Actes de Pau i Tecla*. El prelat va subratllar que Tecla «és l'exemple de les noies prudentes de l'Evangeli que no es van prendre aquella espera com alguna cosa sense importància i no es van descuidar. No ens

descuidem, per tant, de la vivència de la fe i de la vida cristiana que ens omple de sentit i d'esperança en tot el que som i fem, malgrat els neguits, la pandèmia, les conseqüències de la guerra d'Ucraïna, la crisi econòmica i les més diverses dificultats», va remarcar l'arquebisbe.

Més endavant, el prelat va assenyalar que Tecla «fou una dona lliure de tota convenció social, que visqué la llibertat que Crist li havia donat (...) la llibertat dels fills de Déu».

Així mateix, l'arquebisbe es va referir a l'inici del curs que, per a l'Església diocesana, té dues fites importants: «Les prioritats pastorals, fruit de tot el treball sinodal, en cinc àmbits diferents: la caritat, les celebracions de la fe, el creixement i la vivència de la fe, l'evangelització i la fraternitat. També maldar en l'organització de la vida cristiana en el territori, mitjançant les anomenades Unitats Pastorals.»

Representants dels gremis de Pagesos i de Marejants foren els encarregats de les ofrenes del pa i del vi, alhora que van dipositar els escuts de sengles entitats, a peu d'altar, les mateixes que van donar rebuda a la relíquia de santa Tecla ara fa 701 anys.

A la tarda, la pluja torrencial que va caure sobre Tarragona va impedir la sortida de la solemne processó acompanyada de tot el seguici popular. Malgrat això, en un format molt més reduït —uns dos-cents fidels amb ciris—, es va fer per l'interior de la catedral, després de la qual la relíquia del braç de santa Tecla va ser retornada a l'urna que la guarda durant l'any a la capella dedicada a la seva advocació, un cop impartida la benedicció als presents.

Moment de la consagració en què es pot observar davant l'altar la relíquia del braç així com els escuts dels gremis de Pagesos i de Marejants.

MCS Arquebisbat Tarragona

 Barcelona

En l'homilia de la Mercè, el cardenal Omella va instar a ajudar els captius d'avui

«La Mare de Déu de la Mercè ens diu no tanquis els ulls i estén la mà»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

La Mare de Déu de la Mercè, patrona de la ciutat, diòcesi i província eclesiàstica de Barcelona, és l'advocada dels captius. Diu la tradició que la nit del 1 al 2 d'agost del 1218 es va aparèixer al mercader Pere Nolasc, a qui va demanar que tingués mercè dels captius cristians segrestats pels pirates musulmans. I així ho va fer: el 10 d'agost del mateix any, davant l'altar major

de l'antiga catedral de Barcelona, en presència del rei Jaume I i del bisbe Berenguer de Palou, va fundar l'orde de la Mercè. Per això, en l'homilia de la solemnitat de la Mercè, el cardenal Omella, després d'aquesta referència històrica, va instar els cristians, i el conjunt d'homes i dones de bona voluntat, a ajudar els que pateixen les captivitats d'avui dia i que podem reconèixer fàcilment.

Tal com va exposar, és l'ancià que viu en la soledat i sense els ajuts a la dependència, l'adult que ha perdut la feina, el qui acaba de sortir de la

presó, la dona i l'infant explotats per les organitzacions de tràfic de persones, el jove desorientat, l'immigrant i «tantes persones tristes que viuen sense esperança en una societat accelerada i sovint indifereent».

«El Senyor —va dir Omella— ens ajuda a trencar el jou de les esclavituds que ens oprimeixen, i la Mare de Déu de la Mercè ens diu no tanquis els ulls i estén la teva mà, escolta i acompanya el dolor dels qui més pateixen.» Per això, va encoratjar a acompanyar els joves que no troben el sentit de la seva vida, a «fer una clara aposta per l'estabilitat familiar» i a «reduir les cues de la fam i fer tot el possible per donar una sortida a les persones que viuen al carrer, moltes d'elles afectades per malalties mentals i addiccions».

L'ofici religiós va ser concelebrat pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, i els bisbes auxiliars de Barcelona, Sergi Gordo i Javier Vilanova. En el capítol d'autoritats polítiques, cal destacar la presència de la delegada del Govern espanyol, Maria Eugènia Gay; de la consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Lourdes Ciuró; del primer i cinquè tinent d'alcaldia, Jaume Collboni i Albert Batlle.

Després de la processó d'entrada, Omella va beneir la imatge restaurada de la Mare de Déu de la Mercè. I en l'homilia va voler agrair la implicació econòmica d'institucions i particulars en la restauració de la talla gòtica de la Mare de Déu de la Mercè i del cambril. De fet, la vigília de la festa de la Mercè culminaven tots aquests treballs amb el trasllat de la talla original restaurada i la seva col·locació al cambril.

Omella va beneir la imatge restaurada de la Mare de Déu de la Mercè.

Agustí Codinach

El grup el formen 90 persones representatives de tota la realitat diocesana

Històrica celebració d'inici de l'Assemblea Sinodal a Vic

RAQUEL PARICI
Vic

Coincidint amb el tradicional Dia de la Catedral de Vic i la Jornada Diocesana, el 18 de setembre s'inicià l'Assemblea Sinodal del Sínode Diocesà del Bisbat de Vic, «Sínode per l'esperança», en el marc d'una missa multitudinària celebrada a la catedral de Vic.

L'assemblea la formen 90 persones —48 laics, 10 religiosos i 32 preveres— representatives de tota la realitat diocesana i es reunirà cada 15 dies per a debatre sobre les aportacions fetes pels grups sinodals en la fase consultiva del Sínode. Les sessions de l'assemblea es realitzaran, amb jornades intensives, a l'edifici del Seminari de Vic.

Pere Vilarrasa, membre de l'Assemblea Sinodal, arribava a la catedral molts minuts abans de l'hora convocada. «No vull arribar tard, avui és un dia històric, no ho havíem vist mai», deia amb emoció. I raó no li'n faltava, el darrer sínode diocesà convocat a la diòcesi de Vic es va celebrar l'any 1945, amb el bisbe Joan Perelló i Pou, i l'anterior, quasi dos-cents anys abans, l'any 1748, amb el bisbe Manuel Muñoz Guil, sense la participació de laics, ja que no estava previst pel Dret Canònic.

Una llarga processó donava inici a la missa solemne presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova. El bisbe en la seva homília destacava: «L'Assemblea Sinodal ha de treballar a fi que la nostra diòcesi pugui manifestar millor el que és, el que ha rebut com a do i el que, enmig del nostre món, en aquests moments concrets de la història que ens pertoca de viure, ens demana el

Senyor.»

Acabada l'homília, es procedí a la constitució de l'assemblea, invocant l'assistència de l'Esperit Sant amb el cant del *Veni Creator Spiritus*. Després, els membres de l'assemblea prometeren «participar en les deliberacions de l'Assemblea Sinodal amb llibertat, veritat i caritat», deixant-se guiar per l'Esperit Sant en l'escolta de la Paraula de Déu, sempre en comunió amb l'Església, perquè, com el bisbe va recordar, «no és pas una reforma “de” l'Església, sinó una reforma “en” l'Església». Unes promeses que es van significar passant, un per un, davant d'un evangeliari i dient: «Que Déu m'hi ajudi i aquests sants evangelis que toco amb la meua mà.»

Al final de la missa es produí un altre dels moments significatius de la celebració: el de passar el testimoni dels grups sinodals als membres de l'assemblea, lliurant una carpeta de treball amb l'*Instrumentum laboris*, el document per a la tasca a fer pròximament.

ROMÀ CASANOVA
«No és una reforma “de” l'Església, sinó una reforma “en” l'Església»

SILVIA SANABRIA
«La persona catòlica nouvinguda necessita espais/comunitats on poder viure, expressar, celebrar, mantenir i augmentar la fe»

Josep Maria Vilar

Fase dels grups sinodals

A causa de la pandèmia, la fase dels grups sinodals —que, inicialment havia d'acabar el febrer del 2021— va allargar-se un any. En total, hi van participar 1.335 persones batejades (laics, preveres i religiosos majors de 16 anys), repartides arreu de la diòcesi en 155 grups, que van reflexionar sobre la missió de l'Església davant dels reptes actuals. Segons el prelat vigatà, Romà Casanova, «es tracta de repensar i de reformular les realitats cristianes per tal de donar resposta a les qüestions profundes que, conscientment o inconscientment, hi ha en el cor de tota persona».

Una de les realitats actuals del bisbat de Vic la reflecteix molt bé una altra membre de l'assemblea, la Silvia Sanabria —mexicana que va arribar a Catalunya per amor ara fa 20 anys—, quan explica l'experiència del seu grup sinodal: «El meu grup és una mostra real de la diversitat i multiculturali-

Celebració a la catedral de Vic. Hi veiem Pere Vilarrasa, en primer terme, un dels membres de l'Assemblea Sinodal.

tat de la diòcesi de Vic: laics llatinoamericans i africans, religiosos i sacerdots catalans i de diversos països.»

Quan a la Silvia se li demana quines vivències li ha portat aquesta fase dels grups comenta: «Hem compartit les nostres experiències com a cristians que, majoritàriament, provenim d'altres societats on la fe s'expressa encara de manera més viva i "natural". En els nostres diàlegs han aparegut alguns dels desafiaments que sentim que tenim com a comunitat cristiana enmig d'una societat com la nostra. Un tema present del nostre grup Sinodal és que les persones novingudes quan arriben a la nostra diòcesi, sense xarxa ni conèixer l'idioma, necessiten un espai d'acolliment i suport, a nivell social, però també religiós i espiritual. La persona catòlica novinguda necessita espais/comunitats on poder viure, expressar, celebrar, mantenir i augmentar la fe.»

S'haurà d'esperar, però, fins a finals del 2023 per saber quines directrius aprovarà el bisbe per mitjà d'un decret, a fi que tots els cristians de la diòcesi les acullin i posin en pràctica.

Primers fruits

Per ara, el sínode ja ha donat els primers fruits, com manifesta en Pere Vilarrasa: «Del treball de l'assemblea espero que es puguin concretar algunes propostes i actuacions, en l'àmbit diocesà, sobretot de cara als joves i a la incorporació de la immigració cristiana. El sínode ens ha aportat a nosaltres. L'experiència de trobar-nos cada quinze dies —excepte en el pitjor moment de la pandèmia— per reflexionar a la llum de l'evangeli (*lectio divina*) un grup de creients que ens coneixíem més aviat poc, alguns només de vista, ha estat molt enriquidor ja que, d'una banda, hem posat en comú maneres diferents de viure la fe i, de l'altra, n'han sortit reflexions, neguits i esperances que sense el Sínode no s'haurien fet.»

Aquest enriquiment personal també és compartit per la Montserrat Sucarrats —una altra laica de l'assemblea—: «El nostre grup sinodal era molt petit, on tots érem col·laboradors de la parròquia en

PERE VILARRASA

«Espero que es puguin concretar algunes propostes i actuacions, sobretot de cara als joves i a la incorporació de la immigració cristiana»

MONTSERRAT SUCARRATS

«Seure al voltant d'una taula predisposats a escoltar l'Esperit i a deixar-lo treballar ens porta a compartir dubtes, pors i vivències»

l'àmbit de la catequesi o membres del Consell. Això ens feia pensar que ens coneixíem prou bé. Però seure al voltant d'una taula predisposats a escoltar l'Esperit i a deixar-lo treballar ens va portar a compartir dubtes, pors i vivències a vegades molt doloroses. Com a grup, formar-ne part ens va donar l'oportunitat d'aprendre a escoltar i acollir amb respecte les opinions de tothom. A nivell personal, preparar-ne les sessions de treball, em va fer adonar de com n'és, d'important, la presència de Déu a la meua vida i de la necessitat de no tenir por a l'hora de transmetre la fe.»

Així doncs, com afirmava el bisbe Romà en una de les seves últimes glosses, «l'experiència de comunió ha de ser el fonament per a l'escolta i el diàleg, que duguin, sota la llum i guia de l'Esperit Sant, a veure els camins de nou anunci de l'Evangeli en aquests moments de canvi d'època. Evidentment, els membres de l'assemblea hauran de fer un treball concret que els demanarà esforç i dedicació; però tots els qui formem l'Església de Vic hem d'acompanyar amb la pregària i la comunió l'Assemblea Sinodal».

UN NOU LLINDAR

Per agrair s'ha de ser humil

És possible pregar des de la marginació física més repel·lent. Jesús no dona la salut per rebre el reconeixement popular, sempre fàcil de suscitar, sinó perquè es doni glòria a Déu. Espera que reconeguem lliurement quin és el misteri de salvació que ha entrat en la nostra vida i quin és el gest d'acollida i d'amor que han retornat la salut. Per a Jesús, no n'hi ha prou amb apropar-se a la gent, tot i que reconeguin el bé que reben, sinó que han d'arribar a la comprensió que Déu és Amor. La novetat apareix quan els cristians humilment aportem gestos d'atenció a favor de la salut i de la integració social de qui ha sofert malaltia o exclusió. Jesús vol que aprenguem a donar el salt cap a la confiança, amb humilitat i sent agraïts. Espera de nosaltres que passem del signe a la fe, però amb la particularitat que ha de ser una fe «agraïda», que «doni glòria a Déu». Donar glòria a Déu serà la nova actitud del Regne que ens obre a la dimensió de la fe i ens fa adonar que la iniciativa de la curació prové de Déu i és expressió de la seva voluntat, no fruit de les nostres esquivades exigències.

La pregunta que fa Jesús i la resposta que tantes persones han donat en els anys més joves, em fan pensar en la petita llavor sembrada en el cor en la seva infància o més tard, i que es queda en silenci, sense manifestar-se, relegada a l'oblit, potser fins i tot enterrada sense poder donar glòria a Déu. Què n'hem fet, del baptisme, de la confirmació i de tants altres compromisos davant Déu? Hem de pensar, tanmateix, que sempre és possible recuperar la fe, que és possible tornar a creure i agrair humilment que el Senyor ens hagi seguit acompanyant en silenci.

Miquel Prat

Moment en què representants dels grups sinodals entreguen als membres de l'assemblea el treball realitzat fins ara («Instrumentum laboris»).

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

 Barcelona

Íñigo de Alfonso, Jaime Moyá i Fernando Gilabert van rebre l'ordenació a la Sagrada Família

Tres nous sacerdots a l'arxidiòcesi de Barcelona

IGNASI MIRANDA
Barcelona

Íñigo de Alfonso, Jaime Moyá i Fernando Gilabert van rebre l'ordenació sacerdotal, al servei de l'arxidiòcesi de Barcelona, el diumenge 25 de setembre en una celebració a la basílica de la Sagrada Família. L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, va presidir l'Eucaristia i administrar el sagrament, amb els bisbes auxiliars Sergi Gordo i Javier Vilanova com a concelebrants principals, amb la presència també de diversos preveres diocesans, entre ells el rector del Seminari Conciliar, Salvador Bocardit.

Íñigo de Alfonso, de 36 anys i nomenat vicari de Sant Joan Maria Vianney de Barcelona, ha viscut el moment de l'ordenació sacerdotal «amb una mica de nervis però amb goig, des d'unes ganes grans de tocar el Senyor amb les mans, consa-

grar i confessar, tenint present que hi ha molta necessitat, en tot el que és una dimensió més profunda i de més proximitat a Jesús, al qual ens volem assemblar».

Segons Íñigo de Alfonso, l'ordenació «és un canvi molt important que permet estar més amb la gent». I ha comentat que la seva vocació «va néixer en un moment en què la cooperació i el treball en una ONG a les Filipines era molt important, amb la part altruista, però el contacte amb missioners i l'ajuda d'un sacerdot ara difunt, Javier, van provocar una reflexió interior que va culminar en el pas a la formació per ser prevere». Íñigo ha aclarit que el seu camí «no va arribar en el seu inici amb la claredat que potser reben altres», però ha recordat que «el Senyor va aplanar la ruta per ser sacerdot».

Per la seva banda, Jaime Moyá ha destacat que «tot té a veure amb un pas molt gran, en un moment en què venen records i persones deci-

sives en la preparació». Igualment Jaime Moyá, psiquiatre de professió abans d'entrar al Seminari amb més de 40 anys, ha assegurat també que «això ens ultrapassa, perquè no hi ha cap home que pugui ser «un altre Crist», i el pas ens acostava a Déu, cosa que vol dir que és ell el qui ens ha de donar suport i ensenyar en el que és un regal que cal acollir amb humilitat i amb desig de respondre-hi».

Va ser en la festa de Sant Josep, 19 de març, quan aquests tres seminaristes van rebre l'ordenació diaconal a la catedral de Barcelona, una celebració que van viure amb alegria i els va donar «força i il·lusió per servir Crist a través de la seva Església», declarava Íñigo de Alfonso, amb ganes «d'entregar-se i ajudar les nostres comunitats». Jaime Moyá, Íñigo de Alfonso i Fernando Gilabert van viure la cerimònia d'ordenació sacerdotal acompanyats de la família, amics i formadors durant el seu pas pel Seminari.

Agustí Codinach

Foto de família dels bisbes de Barcelona, els nous preveres, el rector del Seminari i el de la Sagrada Família.

En educació no hi ha receptes màgiques, però sí bones receptes

La socialització, especialment si té lloc en un context grupal i cooperatiu, fomenta els processos d'empatia i cohesió social

EDUARD VIDAL I TERRÉS
@vidaleduard
Director de FEP Sant Ramon

Existeix un lloc comú que diu allò que les receptes màgiques no existeixen, i és cert, molt cert. També en el fet educatiu. Cada persona, cada context, és diferent i, a banda i a més, la persona i el context són sempre realitats canviants i en constant evolució i diàleg.

Amb tot, en el món de l'educació, que és alhora art, ofici i ciència, hem acumulat suficients sabers i experiències per donar-nos bones receptes, això és, estils i maneres de relacionar-nos i de tractar infants, adolescents i joves que són fórmules assenyades, i que poden ajudar a aconseguir una relació educativa reeixida, o al contrari, que poden ser-ne un obstacle.

Us en destacaré tres en positiu, el foment de l'autoestima, de la sociabilitat i de la vida sana, i un que pot convertir-se en un obstacle educatiu, la sobreprotecció.

Fomentar l'autoestima comporta que l'educat creixi sabent que és estimat sense condicions, amb una bona gestió de les emocions i amb la seguretat que pot confiar en la coherència dels qui estimen. A més, l'autoestima és un factor de protecció inespecífic, redueix la probabilitat de patir problemes de caire psicològic o d'inadaptació social.

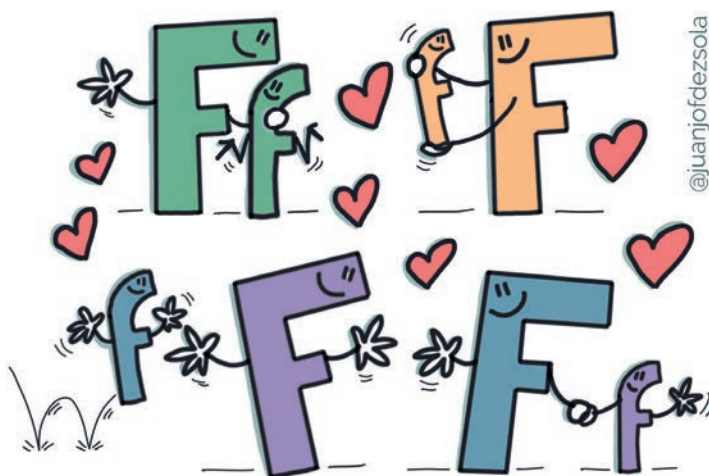
D'altra banda, la socialització està directament relacionada amb la felicitat i la seva absència s'associa amb problemes de salut mental i física. La socialització, especialment si té lloc en un context grupal i cooperatiu, fomenta els processos d'empatia i cohesió social. En aquest sentit, l'educació en el lleure, és a dir, formar part d'un centre d'esplai, d'un agrupament, de qualsevol tipus d'associació solidària, ajuda a sentir-se part d'una realitat més enllà del propi jo, i a comprometre's i a relacionar-se.

Finalment, per bé que pugui semblar quelcom obvi, cal promoure una vida sana, tot mantenint un bon estat nutricional i un estil de vida saludable, practicant exercici físic de forma regular, i vetllant per la qualitat i la quantitat del son. Uns bons hàbits resulten fonamentals per a l'adequat desenvolupament normal dels processos cognitius i conductuals.

Contràriament, una pràctica educativa, tan estesa com insana, és la sobreprotecció. La sobreprotecció no és protecció. La sobreprotecció suposa la pèrdua de la consciència, per part de l'educand, que educar és, sovint, posar límits. I per a l'educat genera desprotecció i contribueix a fer futurs adults intolerants a la frustració i a l'esforç.

El Projecte Raquel

L'avortament fa mal a tota la família perquè crea rancor, divisió i violència

TERESA LAMARCA ABELLÓ

Coordinadora del Projecte Raquel Barcelona
projecteraquelbarcelona@gmail.com

Avui, en la nostra societat, quan una dona veu que està embarassada i s'enfronta a problemes diversos, reals o imaginaris, per desgràcia, no sol trobar l'ajuda que necessita, ni econòmica, ni moral, ni tan sols la comprensió i l'escalf que podria esperar. Simplement se li ofereix l'avortament com «l'única i veritable solució» als seus problemes.

L'avortament es presenta com un bé, com la solució ràpida, definitiva, fàcil i innòcua. I la veritat és que no és «fàcil». Les dones ho descriuen com una acció traumàtica i dolorosa, ni «innòcua» perquè davant del «no passa res» que li repeteixen insistentment, té per a ella conseqüències devastadores.

La dona, la mare, és la segona gran víctima de l'avortament ja que deixa en ella una gran ferida interior, espiritual, molt profunda, que l'afecta permanentment, físicament, psíquicament i espiritualment. També queda ferit el pare i els que hi intervenen. De fet, l'avortament fa mal a tota la família perquè crea rancor, divisió i violència. Perjudica la relació familiar arribant-la a trencar, i crea problemes pel que fa als fills. Moltes vegades després d'un avortament la dona ja no aconsegueix tornar a ser mare. Sovint es crea en ella una verda-

ra obsessió per quedar embarassada. També busquen tenir el fill que «substitueixi» el que han avortat, o culpabilitzen els fills que ja tenien abans de l'avortament de no haver tingut aquest.

Santa Teresa de Calcuta afirmava que «l'avortament és el pitjor enemic de la pau» perquè engendra dolor, rancor, odi, destrucció i violència.

Però no podem perdre l'alegria i l'esperança, l'important és saber que tots som preciosos als ulls de Déu i que Ell en la seva infinita misericòrdia, com a Galilea, diu: «Dona, no ploris.» El Senyor vol consolar amb el seu perdó els que ploren la gran pèrdua i el seu pecat, i oferir-los l'esperança, el perdó i la pau a través del Projecte Raquel.

El Projecte Raquel és una associació diocesana que vol mostrar el rostre de la misericòrdia als ferits per la cultura de la mort. Està formada per una xarxa de consellers, sacerdots, psicòlegs i psiquiatres, que especialment formats i recolzats en el Senyor, en una atenció individualitzada, confidencial i gratuïta ofereixen un camí de guarició que es fa en deu sessions, una per setmana i d'una hora aproximadament.

Les dones que l'han fet diuen que «han passat de mort a vida».

La benaurança de la germanor

**A la parròquia de la Mare de Déu de Betlem
els feligresos se senten acollits i estimats**

Agustí Codinach

Mn. Adilson Tolentino és, des de fa dos anys, el rector de l'església de la Mare de Déu de Betlem.

«Quan als feligresos se'ls pregunta a les reunions arxiprestals què és el que més valoren de la nostra parròquia, responen que el més important és que se senten germans. Hi ha molta convivència entre ells. De mica en mica es dilueixen els prejudicis, cauen les diferències... i s'adonen que són més iguals del que en un principi pensaven.» Són paraules de Mn. Adilson Tolentino, rector de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem. I afegeix: «Tots som germans. Som fills d'un mateix Pare que celebrem la mateixa Eucaristia a l'entorn del mateix altar.»

Segons explica, «tot bon sacerdot ha de tenir tres amors: Crist, l'Església i les persones. Això és l'essencial. Tota la resta és circumstancial i prescindible. Si s'escauen aquests tres amors, el sacerdot té el camp obert per sembrar i recollir fruits». Des del

seu nomenament com a rector de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem, el 4 d'octubre del 2020, Mn. Adilson ha pogut constatar com aquests fruits han esdevingut una joiosa realitat. «En el darrer curs, més de cent infants han assistit a catequesi i hem tingut cent confirmacions i deu casaments. El 70% dels nostres feligresos té menys de 45 anys», revela.

Sentir-se estimats

«Estic molt agraït com a sacerdot. Gràcies a Déu, la comunitat ha respost molt bé. Sempre dic que no té a veure amb la figura d'un ministre de l'Església, sinó amb una manera de treballar. Tu ofereixes als fidels el que ells volen. El que la gent desitja és ben poca cosa: atenció espiritual, escolta, acollida i que mostris una actitud de germà; que no sentin que estàs

per damunt d'ells, sinó al seu costat. En definitiva, sentir-se estimats», afirma Mn. Adilson. «Una actitud — destaca — que vivim a l'Església llatinoamericana des de fa molts anys i que el papa Francesc ha intentat implementar a l'Església europea i mundial.»

Per la seva ubicació geogràfica privilegiada a La Rambla de Barcelona, l'església de la Mare de Déu de Betlem és un punt de trobada per a persones de procedències molt diverses. «Aquí conflueixen la cultura local (catalana i castellana) i d'altres com la llatinoamericana, la filipina i la portuguesa-brasilera. La parròquia reflecteix aquesta diversitat cultural i lingüística. Al Consell pastoral parroquial estan representades totes aquestes comunitats. Cal assenyalar que pel temple passen al dia quatre mil persones, que entren i surten.»

Missa i música

Nascut al Brasil, Mn. Adilson Tolentino posa en relleu que «al meu país natal hi ha una pluralitat humana d'origen europeu, africà, amerindi... Els sacerdots brasilers portem a l'ADN aquesta diversitat. Jo no podia configurar una parròquia fora del que és la meua identitat, tant des del punt de vista humà com eclesiàstic». De la necessitat d'encontre de totes les comunitats que freqüenten la parròquia, «al voltant del que és únic i propi de l'Església: l'Eucaristia», va sorgir la Missa internacional, que se celebra el quart diumenge del mes, a les dotze del migdia.

La Missa juvenil se celebra el tercer diumenge del mes, a les sis de la tarda. «Soc partidari que l'espiritualitat ha de germinar des del mateix teixit parroquial. Com que tenim molts joves vinculats a la música, vam decidir crear una banda que animi la missa. Porta per nom Pastorsitos de Belén, perquè contribueixen a l'evangelització, a l'anunci de Crist... El nostre propòsit és pregar a través de la música», comenta el rector.

Barcelona acull persones procedents de més de vint països llatinoamericans. Per aquesta raó es va instituir la Missa panamericana, que té lloc el segon diumenge del mes, a les set de la tarda. Mn. Adilson informa que «la seva peculiaritat és que cada mes se celebra la festa patronal d'algun dels grans països de Llatinoamèrica.

Agustí Codinach

Per exemple, el 12 de desembre, festivitat de la Mare de Déu de Guadalupe, patrona de Mèxic, apleguem tota la comunitat mexicana juntament amb els altres llatins que també hi vulguin participar».

La música té una especial transcendència en aquesta parròquia. Trenta infants cantors, d'entre 7 i 13 anys, integren l'Escolania de Betlem. Sota la direcció de José Roberto de Paulo, doctor en Musicologia, assaegen tres cops a la setmana. Altres agrupacions musicals són el Cor Sacre juvenil (constituït per joves de 14 a 25 anys), el Cor Sacre d'adults, una coral formada pels infants de la catequesi i una coral que participa a la missa de la comunitat filipina, que se celebra els diumenges a la una del migdia.

Iniciatives socials

Entre les iniciatives socials organitzades per la parròquia de la Mare de Déu de Betlem cal citar Famílies sense barreres, on matrimonis amb molts anys de felicitat conjugal acompanyen altres matrimonis en les seves etapes inicials o

La cèlebre façana de la parròquia és d'estil barroc.

La parròquia de la Mare de Déu de Betlem es caracteritza per la seva diversitat cultural i lingüística

que, per diferents circumstàncies, travessen moments de crisi. Per a aquelles persones i/o famílies que es troben en situació de vulnerabilitat, pobresa o exclusió social, la parròquia disposa de dues assistents de Càritas, una d'elles dedicada exclusivament a la comunitat de parla portuguesa.

Mn. Adilson defineix Abrigall dels avis com «una mena d'esplai destinat als avis i les àvies, amb l'objectiu de lluitar contra la soledat que molts d'ells pateixen i d'animar-los a sortir de casa». Nascut a finals dels anys setanta, els seus organitzadors preparen excursions, dinars i sopars, activitats lúdiques i pastorals, conferències...

El rector de la Mare de Déu de Betlem recorda que «el gran promotor que jo vingués a aquesta església va ser el cardenal Joan Josep Omella, però qui va apostar per aquest projecte pastoral va ser l'enyorat bisbe Toni Vadell. Al cap d'un any i mig, em vaig reunir amb ell. "Quin és el secret?", em va interpel·lar. Jo vaig contestar que no havia fet res extraordinari, sinó el que la gent espera d'un sacerdot: que sàpiga administrar els sagraments, que celebri bé la missa, que sigui un enamorat de Crist i de la seva Església, i que estimi les persones que l'Església li ha encomanat».

Celebració de la Jornada Mundial de la Joventut.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Parròquia de la Mare de Déu de Betlem

c/ Carme, 2 – Barcelona
www.mdbetlem.com

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Fugir de turisme

Benvolgudes i benvolguts, jo era petit i, d'aquell gat, en recordo ben poca cosa. Ja no sé si era blanc o negre, vell o jove, o si tenia els ulls verds o blaus. Només recordo que va tenir la desgràcia que el seu amo visqués en un carrer on pràcticament era l'únic gat enmig d'una munió de gossos. I, des de molt petit, va aprendre el que diàriament, fins al dia de la seva mort, es va convertir en la seva obligació: fugir. Sí, un gat envoltat de gossos aprèn aviat a fugir. Anant o tornant de l'escola, tan aviat el veia a un cap del carrer com a l'altre, o dalt d'un arbre o damunt la teulada. El gat sempre fugia. I, fixem-nos que, quan hom fuig, el que menys interessa és saber d'on vens i cap on vas. El gat de la meva infantesa no sabia mai d'on venia ni a quina teulada acabaria aquell dia la seva persecució.

Avui no em sé estar de dir que aquell gat em fa pensar en un tipus de turisme que avui nosaltres mateixos fem: és el que en diria «fugir de turisme». Sí, també nosaltres fugim de vacances —ho hem percebut especialment aquest estiu— o

fugim el mateix cap de setmana. De què fugim? Cap on fugim? Si la nostra fugida acaba a la Costa Daurada o a la Costa Brava, o cap a muntanya, cal dir que és pura coincidència d'aquella ocasió. Però diem amb satisfacció que hem deixat enrere la feina, les preocupacions, és a dir, hem fugit de tota una sèrie de coses que ens aclaparaven. El pare fuig del seu treball quotidià, la metgessa del neguit de la consulta estressant, la mestressa de casa de les parets del pis, els nois i noies dels seus professors..., i crec que una gran majoria fuig d'una vida monòtona i sense massa sentit. I aquest escapar-se no sap on acabarà.

Fugim, al capdavant, per oblidar-nos de pensar en nosaltres mateixos. Ja ho analitzava perspicàçment Blaise Pascal en els seus *Pensaments*, a la primera meitat del segle XVII, quan escrivia: «Des de la infantesa es carrega els homes del neguit del seu honor, del seu bé, dels seus amics, i encara del bé i de l'honor dels seus amics. Se'ls aclapara d'afers, de l'aprenentatge de les llengües i dels exercicis, i se'ls

fa sentir que no podrien ser feliços sense que la seva salut, el seu honor, la seva fortuna i la dels seus amics estiguin en bon estat, i que una sola cosa que manqui els faria malaurats. Així se'ls dona càrrecs i afers que els fan marejar des que comença el dia [...]. Què es podria fer de millor per tornar-los malaurats? [...]. Només caldria treure'ls tots aquests neguits; perquè aleshores ells es veurien, pensarien el que són, d'on venen, on van [...]. I per això, després d'haver preparat tants d'afers per a ells, si tenen una mica de temps de descans, se'ls aconsella que l'emprin a divertir-se, a jugar, i a ocupar-se sempre tots sencers...» (*Pensaments*, n. 207).

Caldria no deixar-se emportar per aquesta mena de fugida col·lectiva que, com el gat de la meva infantesa, mai no se sap d'on ve ni on acabarà, perquè ens passem la vida fugint, en el fons, de nosaltres mateixos. I, donat que ens oblidem de pensar en el sentit que té la nostra vida, en aquest fugir i escapar-se no sabem mai d'on venim ni cap on anem.

Ben vostre.

ENRIQUE BENAVENT VIDAL

Bisbe de Tortosa

Beat Joan Pau I

El 4 de setembre passat el papa Francesc va beatificar Joan Pau I, que va succeir en la seu de Pere sant Pau VI i va ser l'antecessor de sant Joan Pau II. Com tots sabem, el seu pontificat ha sigut un dels més curts de la història de l'Església: als 33 dies d'haver estat elegit Papa va morir inesperadament. Malgrat aquesta brevetat, ha quedat d'ell la imatge d'un Papa que en la seua mirada reflectia la bondat de Déu i en els seus ensenyaments la senzillesa del missatge evangèlic. No és estrany que els qui el recordem guardem un grat record de la seua persona. En ell es fa realitat l'afirmació que trobem en la primera carta de sant Pere i en la de Sant Jaume: «Déu resisteix als orgullosos, però dona als humils la seva gràcia» (1Pe 5,5; Jm 4,6). En l'audiència general del 6 de setembre de 1978 va parlar de la humilitat: «El Senyor ha recomanat tant d'ésser humils! Fins i tot si heu fet coses grans, digueu: servents inútils som. En canvi, la tendència de tots nosaltres és més aviat el contrari: posar-se en primera fila. Humils, humils: és la virtut cristiana que a tots toca.»

Aquest ensenyament se l'aplicava a si mateix. Els diferents càrrecs que va exercir al llarg de la seua vida no el van portar a enorgullir-se, sinó que va saber fer-se xicotet en les grandeses humanes. En una breu al·locució que va dirigir al Poble de Déu en l'Àngelus del 27 d'agost, l'endemà de la seua elecció, referint-se als seus antecessors, va afirmar: «Entenguem-nos, jo no tinc la saviesa del cor del papa Joan, ni tampoc la preparació i la cultura del papa Pau, però estic en el seu lloc, he de tractar de servir l'Església. Espero que m'ajudareu amb les vostres pregàries.» I en l'Àngelus del 3 de setembre es va aplicar a si mateix unes paraules de la Regla pastoral del papa sant Gre-

gori el Gran, la festa del qual se celebra eixe dia: «Jo he descrit el bon pastor, però no ho soc; he mostrat la platja de la perfecció a la qual cal arribar, però personalment em trobo encara en les onades dels meus defectes i de les meues faltes; així, doncs, per favor perquè no naufrague, tireu-me una taula de salvació amb les vostres oracions.»

No va poder dur a terme cap programa pastoral ni cap pla de reforma de l'Església, però en el seu somriure es percebia l'alegria de l'Evangeli i en la seua mirada es veia la bondat de Déu que es reflecteix en el rostre dels seus amics. No va escriure encíclics ni altres documents doctrinals que hagen passat a la història del magisteri, com havien fet els seus predecessors i ho farien els papes que el van seguir; però en les seues catequesis i homilies es captava una autenticitat i una frescor, que els qui les escoltaven o les llegien percebien l'essencial de l'Evangeli i se sentien animats a fer el bé. Amb un llenguatge planer exhortava a mirar amb ulls de bondat el món. En l'Àngelus del 3 de setembre va dir: «El món va malament perquè hi ha més batalles que oracions. Procu-rem que hi haja més oracions i menys batalles.» En el del 24 de setembre, referint-se al cas d'un xiquet que havia estat segrestat, va afirmar: «La gent, a vegades, diu: "Estem en una societat totalment podrida, totalment deshonesta." Això no és cert. Hi ha encara molta gent bona, molta gent honesta. Més aviat caldria preguntar-se: "Què fer per millorar la societat?" Jo diria: Que cadascun tracte de ser bo i contagiar els altres amb una bondat enterament imbuïda de la mansuetud i de l'amor ensenyats per Crist.» Que ell ens ajude a no oblidar que la verdadera grandesa de les persones està en la seua humilitat.

COMENTARI DE LA PARAULA

«La teva fe t'ha salvat»

GLORIA MONES

En l'Evangeli del diumenge anterior, els apòstols demanaven al Senyor: «Doneu-nos més fe.» La fe és, doncs, una virtut que pot créixer. L'Evangeli d'avui s'acaba amb aquestes paraules: «Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat.» La fe torna a ser l'objecte de la taula de la Paraula que l'Església ens ha parat avui perquè prenguem aquell aliment sòlid que ens mantingui fermes en el nostre combat pel Regne de Crist.

En efecte, el Senyor s'adreça al samarità malalt de lepra, que adonant-se que havia estat guarit per ell, retorna a la seva presència, es prosterna als seus peus i li dona gràcies pel do rebut, tot dient-li: «Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat.» La fe que ens salva és aquella fe que farà de nosaltres homes i dones capaços d'aixecar-nos i d'anar-nos-en. «Aixeca't...» Aixecar-nos per damunt de les situacions que ens angioxen, que ens preocupen, que ens empresonen, o que, fins i tot, ens envileixen: aixecar-nos, per tant, per damunt de tot allò que ens reclou sobre nosaltres mateixos i ens fa esclaus del pitjor del amos que existeixen, del nostre propi jo. «...i ves-te'n.» Anar-nos-en, per tal de proclamar als quatre vents que hi ha qui és capaç d'alliberar-nos de totes aquestes nostres reixes, esclavituds i temors, de tota aquesta nostra lepra. La fe que salva és la fe que pot obrar en nosaltres totes aquestes me-

ravelles.

Com ha de ser aquesta fe perquè pugui salvar? La fe que salva és la fe que és capaç de creure que Déu parla en la senzillesa i a través de les paraules de qui ell escull, com passa amb els leprosos que en tenen prou de sentir dir a Jesús: «Aneu a presentar-vos als sacerdots.»

La fe que salva és la que confessa el Déu únic i que, alhora, és agraïda davant dels dons de la misericòrdia divina, com farà el malalt de lepra i estranger, el samarità de l'Evangeli, que un cop guarit «tornà enrere donant glòria a Déu amb grans crits». En efecte, aquest darrer, no només és capaç de veure en Jesús un mestre per qui Déu parla i obra prodigis —cosa que fan els seus companys de malaltia—, sinó que a més a més, és capaç de confessar Jesús com a Déu —es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra— i de ser alhora agraït —i li donava gràcies—.

Si també nosaltres ens reconeixem malalts de lepra, de qualsevol lepra del cos o de l'esperit, acostem-nos agraïts a Jesús, tot confessant-lo Déu i Senyor nostre, i demanem-li que ens doni aquesta fe que salva i que ens adreci la seva paraula redemptora: «Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat.» No ens oblidem, però, de ser agraïts!

LLUC TORCAL
Monjo de Poblet

CONSULTORI BÍBLIC

MONTSE DE PAZ
Biblista

Quan Jesús parla del Regne de Déu, a què es refereix exactament?

El Regne de Déu és el nucli del missatge de Jesús, motiu de la seva predicació, i tema de moltes paraòles.

Jesús fa present aquest regne amb la seva vida i obres. És la presència de Déu enmig de la humanitat: el Déu-amb-nosaltres que anunciaven els profetes, l'esperança d'Israel acomplerta. Jesús fa present Déu enmig del seu poble; ell mateix és el Regne de Déu.

Com és aquest regne? Jesús ens dona moltes imatges: una festa, un banquet de nocces, l'alliberament de la mort, la malaltia i el mal; és abundor, salut i joia; és misericòrdia, perdó, amor incondicional del Pare del cel que ens estima com a fills. El Regne de Déu és la nova imatge que Jesús ens dona del Déu d'Israel: el pare de la paràbola del fill pròdig.

Aquest regne no té res a veure amb implantar un nou ordre, polític ni social, i Jesús ho deixa ben clar. Creix com una llavor humil, petita, però fecunda. És dels senzills de cor que l'acullen sense orgull ni sofisticacions mentals. Es fa realitat allí on les persones s'estimen, se serveixen i no volen protagonisme ni poder. El regne és dels que es fan últims per estimar millor.

Avui podem entendre el Regne de Déu com la presència d'aquest Déu proper que entra dins la nostra història perquè ens estima i vol que ningú no es perdi. No és llunyà ni indiferent, sinó que es fa present en la humanitat. De manera poc espectacular, a través de les persones que l'acullen i es lliuren per amor als altres. En paraules de Jesús, allí on hi ha dos en el meu nom, allí hi soc jo.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXVIII de durant l'any

Lectura primera

2Re 5,14-17

*Naaman se'n tornà cap a l'home de Déu
i confessà que el Senyor és l'únic Déu*

Lectura del segon llibre dels Reis:

En aquells dies, Naaman de Síria baixà al Jordà i s'hi banyà set vegades, com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. La pell se li tornà com la d'una criatura i quedà pur de lepra. Llavors se'n tornà amb tot el seu seguici cap a l'home de Déu, entrà a casa d'ell i, dret al seu davant, li digué: «Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc més de la terra. Per favor, accepta un present del teu servidor.» Eliseu li digué: «No acceptaré res. T'ho juro per la vida del Senyor, davant del qual estic sempre, a punt per servir-lo.» Naaman insistia que admetés el present, però Eliseu s'hi negà. Llavors Naaman digué: «¿Permetes que el teu servidor carregui dues mules de terra d'aquest país? És que d'ara endavant el teu servidor no oferirà cap holocaust ni cap altra víctima a altres déus, sinó només al Senyor.»

Al·leluia

1Te 5,18

*Doneu gràcies en tot.
Perquè això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist.*

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos.

*R. El Senyor ha revelat
la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.*

El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació. L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment a la casa d'Israel. *R.*

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra la salvació del nostre Déu. Aclameu el Senyor arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria. *R.*

Evangelí

Lc 17,11-19

Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç:

Un dia, Jesús, tot anant a Jerusalem, passava entre Samaria i Galilea. Al moment que entrava en un poblet li sortiren deu leprosos, que s'aturaren un tros lluny i cridaren: «Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!» En veure'ls Jesús els

Lectura segona

2Tm 2,8-13

*Doneu gràcies en tot.
Perquè això és el que Déu vol de vosaltres en Jesucrist.*

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu:

Estimat, pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts. Aquesta és la bona nova que jo predico, i per això he de sofrir fins a trobar-me empresonat com si fos un malfactor. Però les presons no poden encadenar la paraula de Déu. Jo ho suportó tot per amor dels elegits, perquè ells també aconseguixin la salvació i la glòria eterna que Déu ens dona en Jesucrist.

Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però, com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

digué: «Aneu a presentar-vos als sacerdots.»

Mentre hi anaven, quedaren purs de la lepra. Un d'ells, quan s'adonà que estava bo, tornà enre donant glòria a Déu amb grans crits, esprosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Era un samarità. Jesús digué: «No eren deu els qui han estat purificats? On són els altres nou? Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?» Llavors li digué: «Aixeca't i ves-te'n. La teva fe t'ha salvat.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Octubre

9. DIUMENGE

Diumenge XXVIII de durant l'any, Verd. Lectures: 2 Reis 5,14-17 / Salm 97 / 2 Timoteu 2,8-13 / Lluc 17,11-19
SANTORAL: Abraham, patr.; Dionís, b. i mr.; Joan Leonardi, prev. i fund.; Lluís Bertran, prev.

10. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 4,22-24.26-27.31-5,1 / Salm 112 / Lluc 11,29-32. O bé: *Sant Tomàs de Villanueva* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Daniel Comboni, prev. i fund.; Hug de Màcon, ab. i b.; Sabí, erm.

11. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Gàlates 5,1-6 / Salm 118 / Lluc 11,37-41. O bé: *Sant Joan XXIII* (ML), *Blanc*; *Santa Maria Soledat Torres Acosta* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Alexandre Sauli, b.; Germà, b. i mr.

12. DIMECRES

Mare de Déu del Pilar (F), *Blanc*.

Lectures: 1 Cròniques 15,3-4.15-16;16,1-2 / Salm 26,1.3.4.5 / Lluc 11,27-28

SANTORAL: Domnina, vg.; Rarimi, mr.; Serafí de Monte Granario, rel.

13. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 1,1-10 / Salm 97 / Lluc 11,47-54. Tarragona: **beat Manuel Borràs i companys** (MO), *Vermell*.
SANTORAL: Celedònia, vg.; Eduard, rei.

14. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Efesis 1,11-14 / Salm 32 / Lluc 12,1-7. O bé: *Sant Calixt I* (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Fortunata, vg. i mr.; Just, b.

15. DISSABTE

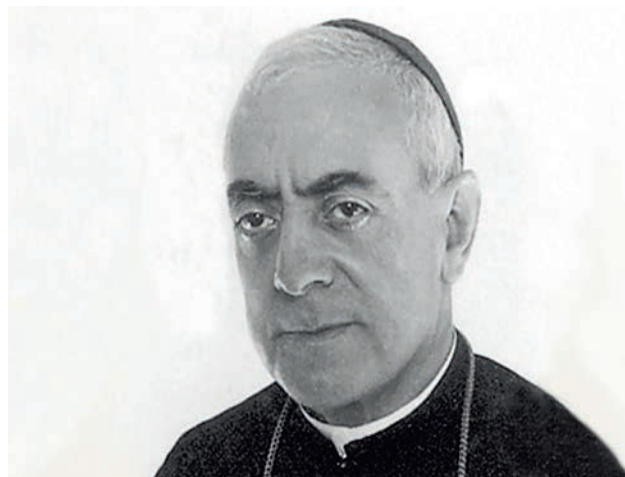
Santa Teresa de Jesús (F), *Blanc*.
Lectures: Siràcida 15,1-6 / Salm 88 / Mateu 11,25-30
SANTORAL: Bru, b.; Tecla, ab.

El Sant 13 OCTUBRE

Beat Manuel Borràs i Ferré

Entre els nombrosos màrtirs de la Guerra Civil Espanyola hi ha tretze bisbes. Un d'ells és el beat català Manuel Borràs i Ferré, bisbe auxiliar de l'arxidiòcesi de Tarragona (1880 – 1936).

Fill del poble de la Canonja, Manuel Borràs va seguir la crida a la vocació sacerdotal i després d'estudiar al Seminari va ser ordenat amb 23 anys. Va ocupar diversos càrrecs tant a la diòcesi de Solsona com sobretot a la de Tarragona, en la qual va arribar a ser canonge i arxiprest de la catedral. Finalment, l'any 1934 va ser nomenat bisbe auxiliar i es va convertir així en la mà dreta de l'arquebisbe Francesc Vidal i Barraquer. Tan sols dos anys després, en esclatar la Guerra Civil i la persecució religiosa, Borràs i Vidal i Barraquer es van refugiar al monestir de Poblet, aleshores sense comunitat. La Generalitat va poder salvar l'arquebisbe, però el beat Manuel Borràs va caure en mans dels milicians. Jutjat i executat d'un tret al cap, el seu cadàver va ser cremat i no se l'ha pogut trobar mai. El papa Francesc el va beatificar l'any 2013 juntament amb 500 màrtirs més de la guerra.

Un document del Papa, que és un regal per a la litúrgia de l'Església

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

El papa Francesc ens ha regalat un bell document sobre la formació litúrgica amb el títol bíblic *Desidero desideravi*. És impossible, des d'aquest petit espai, fer-ne una breu síntesi ni menys exposar-ne els principis fonamentals. Només podem convidar als interessats per la litúrgia de llegir-lo i de meditar-lo. No és cap directori nou, només una contemplació de la litúrgia cristiana com a font de bellesa i de santificació. Exposa la necessitat permanent de formar-se sobre la litúrgia. És realment una formació permanent, ja que la litúrgia, en la mesura que l'aprofundeixes, hi trobes filons d'or sempre nous. De fet, és una bellesa inabordable ja que conté el mateix misteri del Senyor ressuscitat. La litúrgia, diu el Papa, dins de l'Església no ha de ser mai font de polèmica ja que no se celebra en l'àmbit de les idees, sinó del Misteri del Senyor. A través dels signes visibles i de les paraules audibles ens obrim a l'amor d'allò invisible: Crist mateix en la glòria de la seva resurrecció.

El papa Francesc, en el bell document, ens demana que ens deixem fascinar i ens omplim d'estupor per la litúrgia. La bellesa de la litúrgia no ve mai de les formes externes, sinó pel que és en si mateixa. Hi ha dues conviccions fonamentals: la primera, és el Senyor qui celebra l'Eucaristia. És un acte del Senyor ressuscitat per la gràcia de l'Esperit Sant. La segona, la litúrgia és de l'Església, no nostra. Hi ha formes, que per una mala entesa creativitat pastoral, desvirtuen l'acte litúrgic i justifiquen les raons que alguns tenen per blasmar de la

litúrgia conciliar. Celebrar en l'esperit del Concili Vaticà II no vol dir que cadascú inventi la seva pròpia litúrgia. És a dir, que cadascú faci el que li doni la gana. No, de cap manera, cal celebrar en l'esperit i en la lletra dels llibres litúrgics. Certament que cada comunitat local (per petita que sigui) és una manifestació de l'Església en aquell lloc, però la fe de l'Església és anterior i és més gran, també la litúrgia. Aquesta la rebem de l'Església com un do, i més que celebrar la litúrgia, celebrem el do de la litúrgia. Aquesta se celebra sempre amb una fe, humil i adoradora.

El Papa ens convida també a no donar per suposada la formació litúrgica (ni per als fidels ni per als celebrants). En la litúrgia de l'Església tot té la seva fonamentació teològica i cal descobrir-la com a objecte de mistagògia o de catequesi permanent. L'expectació per la nova edició del Missal Romà en català en pot ser motiu i ocasió. Possiblement mitjans i instruments per adquirir la formació litúrgica.

Certament que els mitjans que tenim són pobres en les nostres comunitats, però això no justifica que banalitzem res. Ans el contrari, la pobresa de mitjans fa resplendir encara més l'obra del Crist. Llegim, meditem i preguem el document del Papa. La celebració eucarística no és en la planificació pastoral allò de més a més, és el cor i el centre. La litúrgia és la font de la santificació de l'Església, allí on brota seva santedat. L'Eucaristia és vital per a l'Església. El P. Y. Congar escrivia fa anys: «La dissolució de l'assemblea eucarística és el principi de la dissolució de la mateixa Església.»

Al Meeting ocorren miracles...

GIORGIO CHEVALLARD

Estem acostumats a sentir que, avui dia, ja no ocorren miracles, miracles com els que feia Jesús. Això no obstant, no és així: al Meeting de Rimini ocorren miracles. I és que s'hi van poder veure els set dirigents dels principals partits italians asseguts i parlar de política de forma civilitzada. Tots hi intervenien afrontant la realitat i els grans problemes que tenim a Europa.

El Meeting, com cada any, va deixar espai a la Fundació per a la Subsidiarietat, que fa vint anys que teixeix relacions entre parlamentaris per a un diàleg veritable i en nom d'aquella gran desconeguda, especialment a Espanya: la subsidiarietat. Giorgio Vittadini, secretari de l'entitat, va plantejar temes molt reals: l'allunyament dels partits de la gent i dels seus problemes, l'educació i la universitat com a prioritats per sortir de la crisi o la feina, amb atenció especial a les necessitats de feina dels joves.

L'endemà, va participar-hi el president del Consell de Ministres d'Itàlia, Mario Draghi. Tots recordaven les seves paraules de fa un any,

quan va parlar de deute bo i deute dolent... trencant els esquemes dels economistes, que només entenen d'automatismes de mercat. El deute bo és el que ajuda el país a créixer; el dolent només l'ajuda a endeutar-se.

Però no tot va ser política. La presència de personalitats d'altres religions és una constant al Meeting: musulmans, jueus, budistes... amb relacions d'amistat que duren dècenns. Els monjos budistes del mont Koya al Japó, el professor egipci musulmà Wael Farouk o el professor jueu Joseph Weiler participen des de fa més de dues dècades al Meeting, amb una fidelitat que testimonia una amistat capaç d'abraçar l'altre més enllà de la fe.

El secretari general de la Lliga del Món Islàmic, Abdul Karim Issa, va estar present a l'acte de commemoració del centenari de Don Giussani, capellà catòlic, fundador de Comunió i Alliberament, i ànima del Meeting. Va advocar sincerament per un diàleg entre religions, més enllà de formalismes. Va mostrar la seva estimació per *El sentit religiós*, el llibre més universal de Giussani.

Però el gran miracle del Meeting és que existeixi i que duri des de fa quaranta-tres anys sense mostrar signes de cansament, tot superant crisis econòmiques i atacs polítics. I —miracle dins del miracle— que sigui capaç de convocar més de 3.000 voluntaris, que dediquen temps de les seves vacances per anar a treballar i fer possible aquesta trobada. Tots amb la mateixa passió capaç de vèncer el cansament i pagant-se l'estada en lloc de cobrar. Això és possible en la joventut actual? Només amb un miracle...

Com afirma Emilia Guarnieri, primera presidenta del Meeting, que va exercir el càrrec durant quaranta anys: «Només puc desitjar que el misteri de Déu em posi sempre en el camí algú que no hagi perdut aquesta passió per la vida i que jo no perdi la llibertat de seguir-lo per tornar a guanyar aquesta mateixa passió.»

Postals des d'Andalusia

La religiositat popular

Setembre va alçar amb força en molts pobles i capitals andaluses la religiositat popular. A Còrdova, celebració de la seva copatrona, Nostra Senyora de la Fuensanta, i ara, a l'octubre, la coronació canònica de Nostra Senyora de la Pau, la germandat de la qual té la seu a l'església conventual dels Pares Caputxins, a la plaça del Cristo de los Faroles. També, en aquestes dates, s'han celebrat els 75 anys de la benedicció de la imatge de la Mare de Déu de l'Esperança, una obra de l'imatger cordovès Juan Martínez Cerrillo, la germandat de la qual ha muntat una exposició, que convida els visitants a fer un recorregut per l'evolució estètica i devocional de la seva popular imatge.

La religiositat popular se centra en el culte a les imatges, «mediacions de la humanitat de Crist i de la seva Mare Santíssima», contemplant-hi el grans misteris del cristianisme. Seria trivialitzar el valor de les imatges reduir-ne la finalitat a allò merament artístic, estètic, cultural i molt més quedar-se en un article més per al comerç. Quan es pot contemplar no és simplement una cosa decorativa, sinó que transcendeix el que és bell per quedar-se en qui és la Bondat i Autor de la bellesa. Element imprescindible en el contingut de la religiositat popular és el culte, estimació i relació amb les imatges. Per al poble és una cosa més que una simple representació convencional d'allò sagrat, per esdevenir una forma particular de presència de Crist, de la Mare de Déu, dels sants.

Andalusia té un art especial per viure els valors cristians, contemplant-los, en la bellesa de les seves imatges.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Records inoblidables

Eulàlia, flor d'ametller és el títol d'una obra teatral de Mn. Joan Pun-tí i Collell, tal vegada parent de Mn. Jaume Collell, també poeta, que vaig veure al teatre de les Escoles Catòliques del carrer d'Enric Granados ja fa un bon grapat d'anys...

En llegir la carta de la senyora Montserrat Figuera i Padrós, publicada en el número 2.243 de *Catalunya Cristiana*, m'han vingut a la memòria records, bons i dolents, de la meua adolescència i joventut que mai no podré oblidar.

MARINA QUINTANA I SALBÓ
Barcelona

Camí de Sant Jaume

És la cinquena vegada que faig el Camí Francès i no puc evitar pensar: aquestes persones són les mateixes que podria trobar demà al metro... Aquí, però, regeix la norma no escrita de desitjar i col·laborar per tal que sigui un bon camí per a tots... Què ens passa en la vida ordinària? Per què sovint veiem l'altre com un contrincant o enemic? Si algú no pensa com jo, li dec el meu odi? O el veig com un ésser contra el qual m'he de llançar a la seva jugular?

Resulta ja pesat aquest debat constantment contra els que tenen opinions diferents. Ja n'hi ha prou! Ens asserenarem i serem respectuosos. Totes les opinions poden ser vàlides, no destruïm allò que tant ha costat construir. Practiquem una mica més el respecte i desitgem-nos un bon camí, tot recorrent cadascú el seu i deixant els altres ser feliços amb el seu.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Terrassa

L'altre és essencial

La manera de fer servir les xarxes socials, que ens converteixen en suposats protagonistes, encoratja un cert narcisisme que dificulta la relació amb els altres. Sense relacions personals amb els altres, no només de manera virtual, i sense amics reals, no hi ha desenvolupament de la personalitat. L'autoestima no la podem produir nosaltres; necessitem els altres. Qualsevol creixement personal depèn dels enllaços objectius, no pensats o imaginats. Per ser veritablement reals, l'altre que ens vol, l'altre que ens limita, l'altre que no pensa ni mira com nosaltres, és essencial. No ho oblidem si volem mantenir la nostra personalitat.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«La Missa» de TVE Catalunya celebra els 40 anys des de Montserrat

El 9 d'octubre s'emet, a les 10.30, un especial amb records, històries i anècdotes, per donar pas a l'Eucaristia, a les 11.00

IGNASI MIRANDA

La basílica de Santa Maria de Montserrat acull diumenge 9 d'octubre una celebració de l'Eucaristia que, amb el seu horari habitual, a les 11.00, inclou l'acció de gràcies pel 40è aniversari de *La Missa* de La 2 de TVE Catalunya. Coincideix amb la conventual, on la comunitat benedictina està presidida aquesta vegada pel bisbe de Lleida, Salvador Giménez Valls, responsable de Mitjans de Comunicació a la Tarraconense. Carles Cahuana, celebrant habitual de *La Missa* televisada, hi participa com un dels concelebrants principals.

A banda de les referències al que és el programa més antic de la televisió en català en alguns moments de la litúrgia, l'Eucaristia va precedida d'un programa especial a partir de les 10.30 hores, presentat pel mateix Carles Cahuana i amb la participació del director de *La Missa*, Ignasi Miranda, i també del rector del santuari de Montserrat, Joan Maria Mayol.

En aquest programa s'hi recullen vivències d'aquests 40 anys, un resum històric de *La Missa* de TVE Catalunya, la importància dels cors que canten, els professionals que la fan possible, els diferents llocs des

d'on s'ha emès i alguns detalls del present i el futur del programa. A més, també es comenten les principals commemoracions que Montserrat viu aquests mesos, sobretot el 75è aniversari de l'entronització de la imatge de la Moreneta, aquest 2022, i els 800 anys de la Confraria, el 2023.

Missa en català

La Missa de La 2 de TVE Catalunya es va emetre per primera vegada el 10 d'octubre del 1982, fruit d'un acord dels bisbes de Catalunya amb la cadena pública perquè hi hagués una celebració pròpia en català. Des d'aleshores, l'emissió setmanal ha arribat a milers de persones cada diumenge. Fins al 1992, el sacerdot Joaquim Martínez Roura va ser el celebrant habitual, amb el diaca Josep Urdeix en la coordinació i en el servei de la Paraula i l'altar.

Des del 1992 fins a finals del 2013, l'encarregat de presidir aquesta Eucaristia va ser el prevere Manuel Valls i Serra, amb la coordinació de Jaume Planas (1992-1999), Víctor Subirana (2000-2005) i Ignasi Miranda (des del 2006 i actualment director). El

Es tracta
del programa
més antic
de la televisió
en català

Una història de servei

Aquest programa setmanal litúrgic, que s'ofereix per La 2 de TVE tots els diumenges i dies de festa religiosa, a les 10.30 hores, ha estat en 40 anys una gran font d'experiències, d'històries personals i de moltes realitats que afecten les persones malaltes o les qui ocasionalment no poden participar físicament en l'Eucaristia per alguna indisposició, per un viatge o per altres raons. En aquests 40 anys, el programa ha viscut una gran onada de generositat, especialment de grups corals i musicals en general, però també d'ajudants voluntaris i de col·laboradors esporàdics.

Ha estat especialment significatiu el temps de pandèmia, on *La Missa* de TVE Catalunya ha comptat amb l'ajuda de Maria Rosa Sánchez, acompanyant el celebrant i el director durant unes quantes setmanes amb la seva veu i el cant, però també d'altres persones que s'hi han sumat quan s'ha anat ampliant el límit de participants.

Són concretament Manolo Costell, Sílvia Planagumà, Carles García, Zínia Pascual, Arnau Ferré, Ester Caballero, Núria Reventós, Anna Dembski, Maria Paz Allely i Sonia Soler. Ells, juntament amb altres que hi han estat més ocasionalment, han format el grup Camí de Maria, que continua fent el servei en algunes festes especials. Mereixen tot l'agraïment dels responsables de la celebració, de TVE i, en definitiva, de l'Església que fa camí a Catalunya.

L'equip actual de *La Missa* en català, conduït pel director i el celebrant, aprofiten aquesta ocasió per dedicar un record molt especial als companys de TVE Catalunya (realitzadors, productors, membres de l'equip tècnic, operadors de càmera, il·luminadors i molts altres), així com a tots els qui han fet possible aquests 40 anys de *La Missa* de TVE Catalunya. Tots treballen actualment per seguir fent aquest camí. Continuem endavant, amb l'ajuda de Déu i amb el desig de seguir complint molts aniversaris més.

celebrant habitual és, des del gener del 2014, el capellà de la diòcesi de Terrassa Carles Cahuana i Bartra.

Entre els anys 1982 i 2010, *La Missa* s'ha emès habitualment des d'un plató de TVE, preparat i adaptat per ser una capella propera i càlida. Entre el juny del 2010 i el gener del 2022, l'espai ha estat la capella del monestir de Sant Domènec, de les Dominiques, a Sant Cugat del Vallès. I des del gener del 2022, la celebració s'emet des de la capella del noviciat de la Congregació Puresa de Maria, al costat del centre de producció de Televisió Espanyola.

Durant aquests 40 anys, s'han realitzat algunes transmissions extraordinàries des d'esglésies i basíliques d'arreu de Catalunya, entre les quals destaquen la catedral de Tarragona (pel 20è aniversari el 2002) i la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona (pel 25è, el 2007). Entre altres moments extraordinaris, el febrer del 2009, *La Missa* de TVE Catalunya es va emetre des de la prioral de Sant Pere, de Reus, amb motiu d'un congrés català de Germandats i Confraries que se celebrava en aquell moment a la capital del Baix Camp.

El petit argot sardanístic (i II)

JOAN MAS I SALA

La sardana cal comptar-la, o sigui, saber els punts que té cada tirada, i llavors repartir-la, fer la combinació de *dosos* i *tresos*, per tal d'acabar bé cada tirada. Això és *treure* la sardana.

A fi de fer això, fer acordar els passos o punts als compassos de la música, en cada rotllana hi ha d'haver una persona que la meni, anomenada *capdanser*, que és qui dona els avisos, verbigràcia, alertar la resta de dansaires perquè sàpiga pràcticament què ha de fer.

Trobem que a l'hora de seguir el ball, la interpretació de la sardana, o sigui, de la música, també té el seu lèxic: *ritme*; *aire* (*marcat*, *molla*, *coixí...*); *salt petit*, *xic* o *mig salt* (i més col·loquial, *picadet*); *salt gros* o *fort*; etc., amb tota la gamma de matisos per tal de seguir el més fidelment, acurada i precisa la música que toca la cobla.

La denominació d'aquests matisos depèn molt del grau de coneixement i de minuciositat de qui interpreta la música.

Hi ha diferents mètodes o *estils*

(són les regles) de repartir una sardana: *empordanès*, *selvatà*, *garrotxà* o *garrotxí*, i encara potser algun altre de més minoritari. *Repartir* o fer el *repartiment* o la *repartició* vol dir fer acabar les tirades bé (tant de curts com de llargs), igualment la fi de la sardana en si, acordada amb la música, com ja hem dit. També acabant per una banda o per l'altra (esquerra o dreta), segons les normes de cada estil.

La rotllana es forma entre *parelles* (un home i una dona, correntment). Igualment hi pot entrar tot-hom, respectant, això sí, la norma de no *trencar* la parella que formen l'home a l'esquerra i la dona a la dreta. La persona que és a l'esquerra de l'home o a la dreta de la dona és la *contraparella* corresponent. Hem dit que en la rotllana hi ha d'haver un capdanser, que és qui la *porta* o la *mena*.

Les tirades cal acabar-les amb el punteig parat; entre les darreres de llargs la cobla toca el *contrapunt* amb el flabiol (d'una durada de dos compassos), que no es balla i es

tenen els braços avall.

Al final de la peça, la música fa l'*acord final* o *cop final*. Els balladors l'acompanyen amb una estirada dels braços en direcció al mig de la rotllana o també hi ha qui els fa anar avall.

Quan finalitza una *audició* o *ballada* i sovint a la *mitja part* o *descans*, la cobla fa un *repicó* (sinònim de *repetició*) de la darrera sardana, consistent a tocar una tirada de curts i una de llargs. En fer el cop final de la repetició del final de la ballada, es fa el crit de *visca!*

La reunió de molta gent de festa per tal de ballar la sardana, generalment amb dues o tres cobles tocant, s'anomena *aplec*.

Igualment hi ha paraules més genèriques (*sardanístic*, *sardanisme*, *sardaneja*, *sardanista*), que també podem incloure en aquest lèxic.

Aquest vocabulari no és pas exhaustiu ni definitiu, ja que, com tota cosa viva, evoluciona i canvia amb el pas del temps i amb la diferent visió de les coses.

Agustí Codinach

L'any 1995 es va posar en marxa als Estats Units la primera planta solar d'hidrogen.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

En perspectiva l'economia de l'hidrogen

Em preguntareu què s'entén per «economia de l'hidrogen». És una expressió que s'ha inventat per designar un model de producció d'energia basat en l'hidrogen. I cal dir també que és la designació del desig de molts experts en el tema energètic que la principal font d'energia que s'utilitzi d'ara endavant per a les necessitats que té ara la vida humana sigui precisament d'aquesta mena, i substitueixi les fonts energètiques que avui dia es troben més en ús, com són les dels combustibles fòssils (gas i petroli). Se'n diu «economia» perquè a la llarga sembla que aquesta mena d'energia serà més econòmica que aquestes altres que ara fem servir. És interessant saber per què es desitja que sigui l'hidrogen el que ens proporcioni energia i com es troba ara la realització de la seva obtenció.

Amb el títol *The Hydrogen Economy*, el 2002 el nord-americà Jeremy Rifkin va publicar un llibre sobre aquest tema. I l'editorial Paidós va publicar-ne una traducció castellana, *La economía del hidrógeno*. És una exposició de com la humanitat ha fet ús de les diferents formes d'energia que ha obtingut del medi natural per fer front a les seves necessitats fins a l'estat actual de l'aprofitament del petroli, que està experimentant, com tots sabem, la crisi de tenir una perspectiva d'acabar-se aviat; i fer-ne ús, doncs, té una durada limitada. Aquest llibre ens ho explica amb detall, fent notar, a més, que la combustió del petroli ha estat part important de la contaminació atmosfèrica amb el conseqüent canvi climàtic. Exposa, tot seguit, com la introducció de l'economia de l'hidrogen pot posar fi a aquesta

crisi, com és de desitjable que ho faci i ens explica el que s'hi ha fet fins ara.

L'hidrogen, descobert el 1776 pel britànic Henry Cavendish, constitueix en massa el 75% de l'univers; no hi ha perill que se'ns acabi. Va començar a produir-se amb fins comercials el 1920. Com que és un component de l'aigua, es pot obtenir fàcilment per electròlisi. És un combustible que no deixa residus. Com a tal es començà a fer servir entre el 1920 i el 1930 per a l'aviació, i poc més tard a Alemanya i Anglaterra ja s'utilitzava experimentalment en cotxes, camions i locomotores. Però no és fins al 1973 que Amèrica, amb la crisi del petroli que s'hi havia esdevingut, decidí posar més atenció a l'hidrogen, i més encara als anys noranta, quan es parlà de com s'incrementava la contaminació per CO₂. El 6 de setembre del 1995 va començar a funcionar la primera planta solar d'hidrogen als Estats Units, a Califòrnia. Hem dit «solar» perquè l'energia que la feia funcionar era la radiació del sol. Però també es poden construir plantes d'aquestes amb energia eòlica, com s'ha fet ja en alguns països d'Europa. Entre altres, hem d'esmentar l'estació comercial que va obrir Alemanya a Hamburg el 4 de gener del 1999.

Hem de dir, doncs, que ja s'ha fet alguna cosa, però és molt més el que cal fer. Acabem amb paraules de Rifkin: «Per primera vegada a la història tenim al nostre abast una forma d'energia omnipresent que acabarà tan barata com els ordinadors personals... S'obrirà la possibilitat de democratitzar veritablement l'energia i posar-la a l'abast de tots els éssers humans de la Terra.» Que Déu ho faci!

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

TRADICIONS REMEIERES

Les figues

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

La figuera (llat., *Ficus carica*; cast., *higuera*) és un dels arbres més emblemàtics en la cultura mediterrània, essent la seva fruita molt apreciada tant en la tradició bíblica com en la grega i la romana, ja que s'ha esguardat la figa com a símbol de la fertilitat, fe i saviesa. Recordem que Natanael, quan fou cridat pel Crist, era sota una figuera, segurament llegint o meditant la Paraula de Déu. Semblantment, quan Aureli Agustí experimentà la seva conversió es trobava meditant sota l'ombra d'una figuera...

Entorn de l'any 400 aC, el famós metge grec Hipòcrates ja indicava que la ingestió de figues era molt adient per combatre la desnutrició. En aquesta època, quan es fundava una nova població a l'antiga Grècia se solia plantar una figuera entre l'àgora i el fòrum per assenyalar el lloc de la reunió del poble; així, el savi filòsof Plató afirmava que la figa era la fruita dels filòsofs...

La figa ha estat tothora molt apreciada per la seva dolçor i per la seva peculiar virtut nutritiva, car és una fruita particularment recomanable en moments d'esgotament físic i emocional, puix que la seva ingesta estimula la concentració, a més de ser agraciada amb un alt contingut

de ferro, magnesi i calci. Tanmateix, cal diferenciar les propietats entre la figa fresca i la figa seca, ja que en el seu procés d'asseccament la figa perd les vitamines, però conserva gairebé tots els minerals i la seva fibra, que és ideal per combatre els que pateixen de restrenyiment crònic. La medicina popular aconsella la ingestió d'un parell de figues per poder mantenir sana la flora intestinal, ja que conté una substància que suavitza la mucosa gàstrica i, a més, impedeix la reabsorció del colesterol que elimina el fetge. Els frares d'abans de l'exclaustració del 1835, de la combinació de la figa amb el suc de la lleterola —que és una planta dotada d'un líquid viscos d'efectes laxants—, en feien una mena de píndoles que barrejaven amb la pasta de figues seques per usar-la com a purgant.

En època tardoral en els refectoris conventuals, en alguns dies festius, se servia a taula, a guisa de reforç alimentari o pitança extraordinària, un platet de formatge amb figues, acompanyat d'un vi «felló», que és un vi més aviat fort que afavoreix la digestió. A l'article vinent us vull parlar, si a Déu plau, del conreu i les propietats del codony.

La figa té un alt contingut de ferro, magnesi i calci.

CARLOS PAYTUBÍ GARÍ

El misterio del pergamino florentino
Sanguina, 2022, 752 pàg.

Florència, segle XIII. El pare Pogibonsi, guia espiritual de set joves *laudesi*, troba, rere un quadre de la Madonna della Grazie a l'església de Sant Miquel, un misteriós pergamí que anirà passant de mà en mà fins al segle XX, moment en què el seu contingut es revela al món. Els beneficis del llibre aniran destinats a Càritas.

LUIS JORGE GONZÁLEZ

Meditación cristiana
Desclée De Brouwer, 2022, 184 pàg.

La carta de Joseph Ratzinger sobre la meditació cristiana, del 1989, ha esdevingut profètica. Desperta la voluntat de practicar, uns minuts cada dia, el «contacte de la nostra ment amb el cor de Déu». El teòleg Luis Jorge González ofereix en aquestes pàgines un mètode de meditació cristiana, obtingut dels Evangelis.

Llibres més
venuts el mes
de SETEMBRE

+claret

EQUIP EDICIÓ EDITORIAL CLARET

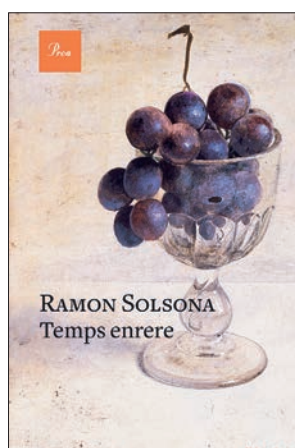
Paraula i Vida 2023
Editorial Claret

MIRCEA ELIADE I IOAN PETRU COULIANO (ed.)

Diccionari dels símbols
Fragmenta Editorial

MARINA GARCÉS

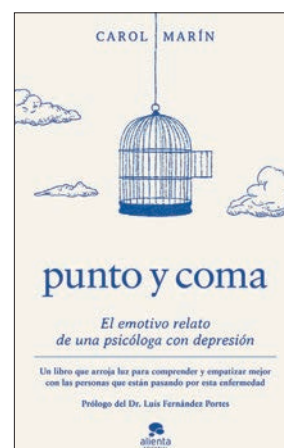
Males companyies
Galaxia Gutenberg

RAMON SOLSONA

Temps enrere
Proa, 2022, 704 pàg.

L'Elvira i el Tomàs passen pel túnel del temps cap enrere. Van del telèfon mòbil als primers televisors en blanc i negre, de la plenitud professional als orígens humils. Travessen l'amor i el desamor, la salut i la malaltia, afronten cruïlles que canvien el curs de les seves vides; cada vegada són més joves, fins que tenen tot el futur per escriure.

CAROL MARÍN

Punto y coma
Alienta, 2022, 142 pàg.

En aquest llibre es descriu el cas d'una psicòloga que pateix un trastorn depressiu. L'exposició dels símptomes, els senyals d'alerta i la transició a través d'una història punyent de superació aporten llum sobre les possibilitats de sortida a aquesta malaltia. En cada capítol, la psicòloga Carol Marín ofereix pautes per afrontar aquest trastorn.

CRÍTICA DE CINEMA

MONTSERRAT CLAVERAS

Doctora en Història de l'Art i
professora de Religió

MAIGRET

DIRECCIÓ: Patrice Leconte

INTÈRPRETS: Gerard Depardieu, Aurore Clément, Mélanie Bernier, Anne Loiret, Clara Antoons, entre d'altres

MÚSICA: Bruno Coulais

Intriga, policíac, crim

França

89 minuts

**CINEMA OBERT A TOTHOM
amb Montserrat Claveras**

**«EL NIÑO QUE DOMÓ
EL VIENTO», de Chiwetel
Ejiofor (2019)**

Divendres 14 d'octubre
Parròquia Maria Mitjancera
de Barcelona (c. Còrsega, 67,
baixos) 16.30h
Passi de la pel·lícula
i cinefòrum

Maigret

L'insigne inspector Jules Maigret és l'encarregat d'investigar el cas d'un assassinat. El cos d'una jove vestida amb un elegant vestit blanc, tacat del vermell escandalós de la sang, apareix una nit en una plaça de París, a mitjan segle passat.

El film és l'adaptació de *La joven muerta* (1954), una de les novel·les de Georges Simenon en què surt el famós detectiu que ell va crear i que el director Patrice Leconte porta a la pantalla.

Maigret no és un agent que persegueixi els sospitosos o els amenaci amb una arma (no en porta), ni els insulta o intimida. No. El seu mètode és el sentit comú, l'experiència, la intuïció, la perseverança i, sobretot, l'acompanyament proper. Ell interroga els delinqüents i empatitza amb ells a partir de preguntes les respostes de les quals escolta amb calma i atenció. No té pressa. La seva prudència i humanitat donen confiança als malfactors que acaben confessant el mal que han fet. Per la seva banda, el comisari treu l'entrellat i ens descobreix la veritat. Vol entendre la motivació del criminal. I vol fer justícia a una víctima a qui tornarà la dignitat perduda encara que sigui pòstuma.

Maigret és un home trist, nostàl-

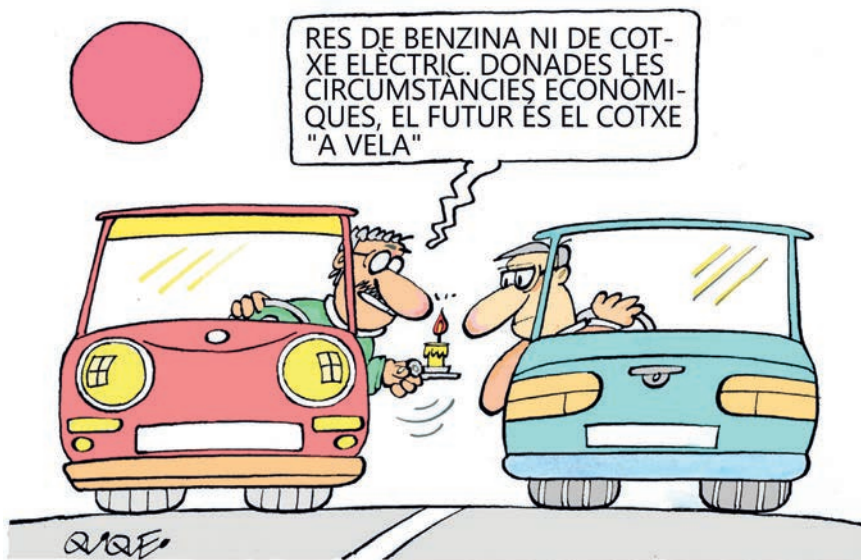
gic, melancòlic. Un home cansat, apàtic i deprimat per la feina i per la vida, molt ben interpretat per Gerard Depardieu, que no deixa la pipa malgrat l'advertiment del metge sobre la seva precària salut.

Ell és sobri, ombra del que potser havia estat. Com ell, la ciutat també sòbria i fosca, intrigant, amb un aire fred i un ritme pausat. Que lluny de l'anomenada Ciutat de la Llum!

La dona, desconeguda per tothom, era en una festa burgesa d'on va ser rebutjada pel seu baixíssim estatus social. Aquestes noies provincianes, que volen una vida millor i viatgen a París per fer realitat el seu somni, són l'interès de l'inspector, sabent que algunes es quedaran pel camí. Que potser avui no passa el mateix entre les persones que viatgen en pasteres per arribar a un lloc on pensen que podran tenir una vida millor?

En la investigació es creua amb Betty, una jove rebel molt semblant físicament a la víctima. Maigret i Betty mantenen molt bona relació i s'ajudaran mútuament. Ella, a resoldre el cas. Ell, a qui el cas li penetra dins les entranyes, s'abocarà en qui li recorda la seva filla morta, a qui no va donar la mà quan el va necessitar.

AMB BON HUMOR

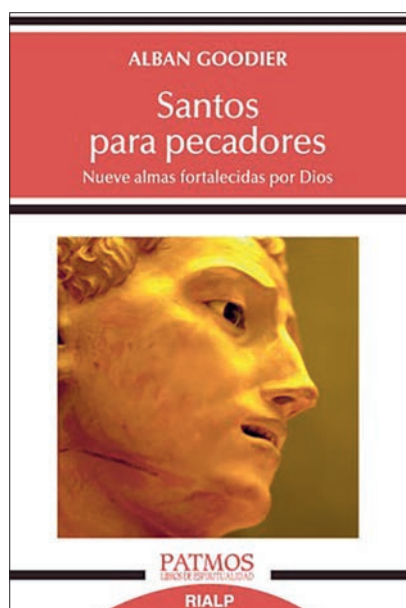

CRÍTICA LITERÀRIA

JORDI SOLEY
Editor i lector

Sants i fracassats (als ulls del món)

ALBAN GOODIER

Santos para pecadores
Editorial Rialp, 2021, 200 pàg.

Santos para pecadores va ser escrit al segle passat per Alban Goodier, un jesuïta anglès que va arribar a ser arquebisbe de Bombai. Un llibre que podria passar desapercebut, però que és un descobriment que mereix la nostra atenció.

Goodier recull aquí breus relats de la vida de nou sants, molt ben escrits i tots per sota de trenta pàgines, la qual cosa fa la lectura molt àgil. Però la clau rau en la seva mirada. Goodier vol que redescobrim la santedat i ens la mostra lluny de tota visió ensucrada. Així, no ens amaga la realitat d'unes vides que poden semblar fracassades a ulls dels criteris del món. D'aquesta manera, els sants se'ns mostren més reals, més propers, no com éssers predestinats des d'infants a arribar als altars.

Per les seves pàgines desfilen heretges, jugadors, violents, desobedients, dissoluts... que van ser sants. Déu actua quan i com vol, no hi ha casos perduts i la gràcia pot transformar-nos de dalt a baix.

En molts d'aquests casos, a més de la gràcia, veiem la benèfica influència que tenia una societat cristiana, amb totes les seves imperfeccions. En diferents ocasions és una situació externa, com la mort d'algú proper, la que els fa considerar la seva vida pensant que ells també s'hauran de presentar davant del Jutge etern. En d'altres, és el record de les oracions d'una mare la palanca per canviar de vida. Un no pot deixar de pensar en la tragèdia d'una societat en què molts no han sentit mai parlar de Déu i no tenen cap referència quan tot al seu voltant s'enfonsa.

Dèiem que molts d'aquests sants són un fracàs segons els criteris del món. No tots els esforços evangèlics reïxen a la terra, però tots tenen el seu premi al cel. Un bon advertiment per no donar gaire importància a les nostres pròpies forces i accions. La llista és variada i cadascú tindrà els seus favorits (els meus, sant Francesc Xavier, sant Joan de la Creu, sant Joan de Déu, quina vida més terrible!, o sant Camil de Lel·lis), però de ben segur que aquest llibre ens ajudarà a tenir una mirada nova, realista i atractiva de la santedat.

RAUXA

Innocència i perdó

Sense perdó no es pot viure. Encara que tingui totes les raons del món per guardar ressentiment, quan l'home no és capaç de desempallegar-se de la rancúnia, el seu propi verí l'acaba emmetzinant. Potser per això l'Occident contemporani viu embafat d'amargor. L'atmosfera en què vivim ens impul·leix a detectar i denunciar qualsevol acte d'injustícia, qualsevol atemptat contra la dignitat humana, però, contra el que esperàriem, en aquesta incessant recerca del bé, no trobem mai la pau.

Aquesta paradoxa s'explica perquè sovint el nostre suposat deler de justícia —nascut de l'amor i a la recerca del bé— es transforma en esperit justicier —mogut pel rancor i amb l'únic objectiu de la venjança—. Els personatges públics o que ocupen llocs de responsabilitat estan especialment en el punt de mira d'aquest esperit venjatiu. N'hi ha prou amb un declaració presa al vol, amb una columna periodística rescatada del fons de l'hemeroteca, amb un gest equívoc recollit per les càmeres o amb una simple piulada per dictar sentència condemnatòria sobre l'autor. Pretenem que aquell error és l'única clau interpretativa de la personalitat real de l'individu en qüestió, una personalitat que es defineix de manera exclusiva per la malvolença inherent. Tant és, aleshores, el recorregut vital, tot el que hagi fet o dit abans o després, les accions objectivament bones que hagi dut a terme; la resta de la seva existència tot d'una s'esvaeix com el fum al costat d'aquella falta imperdonable. A partir d'aquell moment, la persona no té dret a apel·lar a res, i encara menys a fer valdre la seva innocència. Aquest esperit venjatiu té set d'absolut, no coneix la pietat, i res no impedeix que l'acusador d'avui demà passi a ser l'acusat. Tard o d'hora aquest esperit acaba destruint tota la societat que l'ha fet seu.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Altres bisbats

GAUDÍ

El **divendres 14 d'octubre i el dissabte 15**, jornades *Gaudí en Madrid 2022* organitzades per la Fundació Adiprop i el Centro Gaudí Madrid. Col·labora: Associació Pro Beatificació Antoni Gaudí (gaudicongreso2022@outlook.com).

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 9 d'octubre**, a les 17.30, concert a favor de la Fundació Manos Providentes amb la Capella Francesca de Barcelona a l'església de Sant Gaietà (c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona).

PARRÒQUIA DE SANT VICENÇ DE SARRIÀ

El **diumenge 9 d'octubre**, a les 18.00, concert de Berenguer Montserrat dins del IV Cicle de Concerts d'Orgue (pl. Sarrià, 5 – Barcelona).

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dilluns 10 d'octubre**, a les 19.00, lliçó inaugural del curs a càrrec de Josep M. Mallarach sobre *El repte de recuperar el vincle espiritual amb la natura en el cristianisme d'avui*. Inscripcions: www.fundaciojoanmaragall.org.

HOSPITAL DE CAMPANYA

Del **dimarts 11 d'octubre al divendres 14**, a la parròquia de Santa Anna de Barcelona, trobada «Esglésies Hospital de Campanya». Més informació: tel. 933 013 576.

INTERIORITAT

El **dijous 13 d'octubre**, a les 19.00, lliçó inaugural *Pensar la condició humana en clau femenina* amb Francesc Torralba en format presencial i en línia (info@espaipalau.com).

BETÀNIA

El **diumenge 16 d'octubre**, a les 10.00, recés predicat per fra Francesc Sánchez (c/ Bonavista, 37 – Cornellà de Llobregat, tel. 933 751 102).

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dijous 20 d'octubre, 17 de novembre, 15 de desembre i 19 de gener**, a les 19.00, seminari *Somiar desperts la fraternitat en temps d'incertesa*, amb F. Javier Vitoria; els **dissabtes 22 d'octubre, 17 de desembre, 18 de febrer i 22 d'abril**, a les 10.00, *Els dissabtes socials*. Més informació: tel. 933 172 338.

BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ

Els **divendres d'octubre a desembre**, a les 20.30, Sopars Alpha per a Joves per tenir una visió àmplia i general de la fe i de Jesucrist (c/ Roger de Llúria, 70 – Barcelona).

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 21 al 23 d'octubre**, trobada sobre *Creativitat, coneixement i espiritualitat: lectura i reflexió (Vinyoli i els textos bíblics)*. Més informació: tel. 973 291 699.

Tortosa

CATALONIA SACRA

El **dissabte 15 d'octubre**, a les 11.30, visita guiada *La façana de la catedral de Tortosa* amb Joan Hilari Muñoz. Informació: reserves@cataloniasacra.cat.

Vic

REFLEXIÓ

El **dijous 13 d'octubre**, a les 19.00, jornada de reflexió organitzada per la Fundació Joan Maragall i l'Albergueria de Vic sobre *La comunitat* amb Marta Esteve i Matteo Ferroni a l'Albergueria.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè l'Església visqui cada cop més la sinodalitat i sigui un lloc de solidaritat, fraternitat i acollida

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[/catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcristiana](https://twitter.com/catcristiana)

[catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

[Catalunya Cristiana](https://www.youtube.com/CatalunyaCristiana)

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Joan Boronat, Teresa Casillas, Montserrat Claveras, Juanjo Fernández, Alfons Gea, Antonio Gil, Teresa Lamarca, António Marujo, Joan Mas, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Lucia Montobbio, Francesc Nicolau, Raquel Parici, Joan Pallarès-Personat, Montse de Paz, Josep Oriol Pujol, Rafael Serra, Valentí Serra, Jordi Soley, Sebastià Taltavull, Lluc Torcal, Eduard Vidal

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Maltosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

La diòcesi de Sant Feliu ja té formalment una delegació de la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN). Al capdavant hi ha Josep M. Guardiola, amb la finalitat de «consolidar la presència de la fundació i impulsar el coneixement de la realitat dels cristians perseguits o necessitats, la pregària per ells i sensibilitzar a oferir-se a col·laborar com a benefactor o voluntari», ens comenta ell mateix. Més informació: www.ayudaalaiglesianecesitada.org i santfeliudellobregat@ayudaalaiglesianecesitada.org.

Com ha sorgit la possibilitat que Sant Feliu acollís una seu d'ACN?

Portem dos anys promovent diverses iniciatives al bisbat de Sant Feliu de Llobregat com a voluntaris. Amb objectes litúrgics o de culte: hem estat amb el calze de Qaraqosh a la parròquia de Sant Josep de Sant Vicenç dels Horts; amb la icona de l'Anunciació d'Homs vam fer una peregrinació per diverses parròquies del bisbat. També hem iniciat cadenes de pregària per l'Església necessitada o perseguida passant la icona de la Mare de Déu de Fàtima per les cases dels benefactors/es que han volgut.

Què suposa per a la diòcesi la presència formal d'ACN?

Una presència activa de l'Església perseguida o necessitada des de la sensibilització amb les accions puntuals com conferències, catequesis, impuls de la pregària o actes específics a les parròquies o institucions que ens ho demanen.

Quina és la feina que desenvoluparà aquesta seu?

Vol ser l'espai de contacte amb les persones, parròquies i institucions que vulguin conèixer la realitat dels germans cristians que sofreixen persecució per la seva fe. Una realitat que no té ressò en els mitjans de comunicació. Podem citar Síria, l'Iraq, la zona del Sahel (Mauritània, Mali, Nigèria, Burkina Faso), la Xina, el Líban o Nicaragua, alguns dels països on

Josep M. Guardiola, delegat d'Ajuda a l'Església Necessitada a Sant Feliu de Llobregat

«L'Església perseguida ens mostra una fe purificada pel sofriment»

els cristians són perseguits o sofreixen a causa de la seva fe.

Som prou conscients que al món hi ha cristians perseguits i necessitats?

Respondré a títol individual. He passat per diverses situacions de consciència d'aquesta realitat. Ja fa més de 20 anys la parròquia on vivia estava subscripta a la revista *Mundo Negro*. Llegir-la m'acostava a aquesta realitat que, a poc a poc, vaig anar oblidant. Avançant en el temps, quan resàvem el Rosari a casa dels meus sogres, la meua sogra ens feia acabar amb un Credo pels cristians perseguits. La guerra a Síria i a l'Iraq van tornar a posar entre els meus neguits els cristians perseguits. Cercant com podia col·laborar en la reconstrucció de les cases dels cristians destruïdes a la

plana de Nínive o a Síria vaig topar amb Ajuda a l'Església Necessitada i vaig començar a col·laborar-hi com a voluntari. Penso que aquesta és la realitat de molts germans cristians d'Occident: prenem consciència quan hi ha notícies impactants. Podríem dir que aquesta és la missió d'ACN, fer presents els cristians perseguits donant a conèixer la realitat, fomentant la pregària per ells i ajudant-los en la forma que cadascú pugui.

Quin testimoni ens dona aquesta Església perseguida i necessitada?

Diria que ens mostra una fe purificada pel sofriment i confiada en la providència de Déu. A Occident sovint tenim posada la confiança en les nostres possibilitats i deixem molt de banda Déu.

40 DÍAS POR LA VIDA

EL PRINCIPI DE LA FI DE L'AVORTAMENT

www.40diasporlavidabcn.es

PREGAR
NO ÉS
ASSETJAR

Barcelona

Del 28 de setembre al 6 de novembre de 2022

LA TEVA PREGÀRIA SALVA VIDES

Vine 1 hora a pregar!

T'esperem davant de:

- Clínica EMECE
- Clínica DALMASES
- Clínica ARAGÓN

Tria la teva hora entre les
8h i las 20h i apúnta't

Missa inici de campanya

Dilluns 26 setembre/20h
Parròquia Mare de Déu
de la Medalla Miraculosa

Missa meitat de campanya

Diumenge 16 d'octubre/19:15h
Catedral de Barcelona

Missa final de campanya

Diumenge 6 novembre/20:15h
Parròquia S. Vicenç de Sarrià

MÉS INFORMACIÓ

✉ barcelona40diasporlavid@gmail.com

☎ 644 66 38 09

🌐 www.40diasporlavidabcn.es

🌐 www.40diasporlavidayida.online